

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 12, 1986

Nr. 178

Aušra Nr. 49(89)

Tarybinio kalinio memuarai

VI. Lapienis

(Tęsinys)

Saugumo kalėjime izoliacija ir drausmė buvo labai griežta. Jeigu tik su kitu kaliniu, esančiu toje pačioje kameroje, pradėdavo garsiai kalbėti, prižiūrėtojas jau ir daug raktais į kameros durų spyną. Koridorius išklotas kilimu, kad nesigirdėtų kai vaikščioja žmonės. Išvedus pasivaikščiavimui, vienas kalinys garsiai sučiudėdavo — už tai jį nuvarė atgal į kamara. Garsiai kosėti irgi drausdavo.

Kalėjime yra daug šnipų. Kalbėtis čia kur kas pavojingiau, negu laisvėje. Mat, čekistai bei kalėjimų administracija stengiasi pasiklausyti įtaisytas pasiklausymo įrengimus, bet privertė ir kai kuriuos kalinius pranešinėti apie savo nelaimės draugus.

Beveik kiekvieną kartą tarybiniai pradeda klausinėti su paruoštais iš anksto klausimų lapu. Nuo tų klausimų priklauso ir atitinkama nuotaika: arba rūšiai barasi, arba maloniai kalba. Bet tikslas vienas — apkaltinti tardomą ir išgauti žinias apie draugus, pažįstamus, bendradarbius...

(Čia noriu pastebėti, kad, grįžęs į laisvę, 1981 m. liepos mėnesį eidamas Vilniaus gatvėmis viršuliški rajone netoli parodotuvės „Saturnas“, pamaciau visai arti priešais ateinančių tarybinį Urboną, norėjau jį pasveikinti, pasakyti „labą dieną“, bet kai tik Urbonas mane pamatė, staigiai pasuko į šalį ir labai greitais žingsniais, beveik bėgė nubėgęs šalin nuo manęs. Taigi, tarybiniai bėgo nuo buvusio savo tardomojo, kuris po penkių metų nelaisvės grįžo į savo namus Vilniuje. Nė vienas žmogus, išskyrus tarybinį Urboną, nuo manęs nebėgo, nėjo į kitą gatvės pusę ir niekas nuo manęs

nenusigrėžė).
Priminiau, kad tarybiniai nesivargintų, su tokiais prognozėmis, nes jos gali neišsipildyti. Lietuvos tikintieji visuomenė manęs nesmerks, nes aš ne tik savo, bet ir jos interesus ginu. O apie ateistus, kurie sudaro gyventojų mažumą, pasakyti nieko negaliu.

— Gerai pagalvokite, tarybiniai, kad, bekalbant liaudies vardą, besidangstant liaudies skraiste, ryt poryt jūsų pačių bei jūsų veiklos nepasmerktų liaudies, jūsų darbų nepavadinėtų antiliaudiniiais, kaip XX partijos suvažiavimas pasmerkė Stalino epochos veiklą konstatuodamas: „Buvo prileisti rimti tarybinio teisėtumo pažeidimai, dėl kurių nekaltai nukentėjo daug tarybinų žmonių“. Jūs, gindami mažumos neteisėtus veiksmus, o gyventojų daugumai palikdami teisę vargti, tyliėti ir kentėti, vedate šalį į aklavietę. Siekdami užslėpti gyvenime pasitaikančias negeroves, darote meškos patarimą. Krikščionis privalo ginti savo ir kitų teises ir laisves, ypač religijos laisvę, kuri yra visų kitų laisvių pagrindas. Taikstydamasis su pareigūnų savivaliavimais, jis negali atlikti savo pareigų Dievui, Tėvynei, bendruomenėi.

— Jūs pažeidinėjote tarybinius įstatymus! — tvirtino Urbonas.
— Kai valdžios skatinami bei remiami ateistai persekioja katalikus ir jų vaikus, kai bedieviai kišasi į Bažnyčios vidaus gyvenimą, kai neteisėtai suimami kunigai ir tikintieji, — kiekvieno kataliko šventa pareiga pasipriešinti tokiems neteisėtiems veiksams, nes: „Gerbti piliečių asmenybę, saugoti jų teises ir laisves — visų valstybinių organų ir pareigūnų pareiga“ — skelbia Konstitucijos 57 str.

(Bus daugiau)

JAV neturi dalyvauti konferencijoje Latvijoje

Numatomas aukštų JAV Valstybės Departamento pareigūnų dalyvavimas Latvijoje įvyksiančioje sovietų-amerikiečių konferencijoje aštriai kritikuojamas dienraštyje New York Post birželio 13 d. laidoje išspausdintame vedamajame, pavadintame „JAV neturi dalyvauti sovietų okupuotoje Latvijoje įvykstančiuose pokalbiuose“.

Pasak dienraščio, besiderėdami su sovietais ir besistengdami pagerinti santykius tarp didvalstybių, amerikiečiai „per dažnai praranda savo politinę, strateginę, ir, kartais, moralinę orientaciją. Liūdna, bet atrodo, kad taip vėl atsitiks“. „Išpūdinga“ — JAV delegacija dalyvaus „nelemtame įvykyje“ — susitikime Rygoje, kurią prieš 46 metus įsiveržė sovietų tankai.

JAV, rašo N.Y. Post, nepripažįsta Latvijos įjungimo į Sovietų Sąjungą, bet susitikimas su sovietų pareigūnais Latvijoje įtaigoja, kad JAV „pripažįsta, jog sovietinė valdžia Latvijoje teisėta“. Tiesa, JAV Valstybės departamentas tvirtina, jog tai tešas privatus susitikimas, bet „Latvijai gyventojai greičiausiai to nesupras“. Nesunku suprasti, kodėl sovietai pasirinko Latviją, kaip konferencijos vietą, bet

„amerikiečiai turėtų pasipriešinti šiam mėginimui įvilioti JAV į simbolišką susitaikymą“ su esama padėtimi. Delegacijos nariai „turėtų atsakyti susitikti su sovietų pareigūnais Rygoje“.

„Prieš 46 m. sovietų NKVD, dabar KGB suėmė daugiau negu 10,000 latvių intelektualų ir politinių aktyvistų, kurių dauguma pradingo Gulago gėlmėse. Latvijos parinkimas konferencijos vieta padeda ištrinti tą niūrų epizodą iš žmonijos atminties. Negalima leisti, kad tai atsitiktų“, užbaigia N.Y. Post vedamasis.

Užsienis apie sovietų pašto suvaržymus

Bona. — Jungtinių Amerikos Valstybių centrinė pašto įstaiga išleido informacinį pranešimą apie susisiekimą paštu su Sovietų Sąjunga. Pranešime pateikiamos informacijos ryškiai atskleidžia, kaip smarkiai sovietinė valdžia varžo susisiekimą paštu su užsienio kraštais. Maisto siuntimas tegalima siųsti tik tam tikro svorio ir ne konservų skardines, kad sovietų muitininkams nebūtų trukdoma siuntams patikrinti. Draudžiama siųsti bet kurias knygas ir spausdinius, jei yra

Valstybės sekretorius George P. Shultz, dešinėje, kalbėdamas Harvardo universiteto 350 metų minėjime, savo kalboje priminė pasaulio problemas Pietų Amerikoje, Pietų Afrikoje, terorizmo siautejimą ir Sovietų ekspansiją. Jis griežtai reikalavo, kad būtų išleistas sovietų areštuotas Amerikos žurnalistas Nicholas Daniloff. Kairėje Thomas P. O'Neill ir vidury Francis H. Burr, Harvardo universiteto maršalas.

Estų mokslininkų atviras laiškas apie Maskvos planus

Vakarų pasiekė 1986 m. kovo mėn. Taline paskelbtas „Estų mokslininkų grupės atviras laiškas“, kuriame rašoma apie sovietų planus pastatyti didelę naftos uostą Muuga vietovėje, netoli Talino. Apie šį laišką praneša Stokholme veikiančios Estų sąžinės kaliniams padėti fondas.

Estų mokslininkai rašo, kad Muuga įlankoje jau statomas didžiulis uostas grūdų transportui. Priedinis naftos uostas būtų nauja taršos versmė. Estų tautai reikėtų rusiškai kalbančių statybos ir dokų darbininkų antplūdį Talino apylinkėse. Maskvos nuosprendis statyti šiuos gigantiškus uostus ir kasyklas Estijos teritorijoje yra svarbus žingsnis į Estijos nutautinimą ir asimiliavimą su Rusija. Estų mokslininkai kreipėsi į pasaulį, prašydami išskirti viešumon šią grėsmę estų tautai ir imtis žygių jai sustabdyti.

Maskvos tikslas, rašoma memorandume, yra iki šio šimtmečio pabaigos pajungti rusų kontrolei tirščiau apgyvendintas šiaurės Estijos sritis. Pirmas žingsnis ta linkme yra pramoninio ir kolonizavimo būdu įsteigti rusiškai kalbančių gyventojų zoną ten, kur šiuo metu dar yra estiškai kalbančių miestų ir miestelių. Ši zona apimtų mažiausiai tris penktadalius

politinio ar ekonominio turinio. Nors madų žurnalas leidžiama siųsti, jie dažnai nepasiekia adresatų. Draudžiama siųsti meno kūrinius, bet kurią religinę literatūrą ir religinius reikmenis. Negalima siųsti radijo ir televizijos priimtuvų, foto aparatų, video aparatų, muzikos instrumentų ir vaistų. Aprobomas ir daugelio kitų reikmenų siuntimas. Užsienio spauda, pateikdama šį Amerikos pašto įstaigos pranešimą, atkreipia dėmesį, kad ir Lietuva yra taip pat griežtai draudžiama siųsti bet kurią užsienyje išleista religinę literatūrą — knygas, žurnalus, laikraščius. Spauda pastebi, kad visi šie draudimai prašoka bet kurių kitų kraštų suvaržymus pašto srityje. Jie akivaizdžiai paliudija, rašo spauda, kaip grubiai sovietai trukdo laisvą žmonių santykiavimą, beatodairiškai pažeidami tuo klausimu priimtus įstatymus.

— 100 lenkų atvykė paskutiniomis mėnesiais į Graikiją pasiprasė leidimo pasilikti krašte, iš kurio planuoja išvykti į kitus laisvuosius kraštus, kaip praneša Graikijos įstaiga pabėgėlių reikalams. Dauguma jų ešą mokslo žmonės ir jiems būsianti suteikta pasilikimo teisė.
— Arabas Cairo mieste įėjo į Italijos konsulatą ir su pistoletu rankoje privertė Italijos konsulą ir tris tarnautojus klausyti jo kalbos. Egipto kariai juos po dviejų valandų išgelbėjo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Americans for Due Process iš New Yorko praneša, kad vakar, rugsėjo 11 d. Mečislovas Mikutaitis paimtas į kalėjimą todėl, kad jis atsakė liudyti prieš J. Juodį. Jo advokatai tuoj pat kreipėsi į Amerikos Aukščiausiąjį teismą ir prašė laikinai paleisti, kad jis galėtų teisme paaiškinti apie gresiantį pavojų tiems, kurie bus deportuojami į Sovietų Sąjungą.

— Juodosios jūros nelaimėje, kurioje susidūrė sovietų keleivinis laivas su mažu kitu laivu, jau surasta 257 lavonai. Dar nežinoma, kas atsitiko su 141 asmeniu, tačiau manoma, kad ir jie bus žuvę.

— Sopranas Dame Joan Sutherland, kuri turėjo kartu dainuoti su tenoru Pavarotti, atšaukė savo pasirodymą, nes turi ausies uždegimą. Koncertas šį vakarą Rosemonte įvyks, tik jos vietoje dainuos jaunas sopranas Madelyn Renee. Sutherland turėjo atsakyti dainavimo San Francisco ir New Yorko miestuose.

— Nato kariniai daliniai daro pratimus Norvegijoje ir 10,000 britų, olandų ir Amerikos marinų puikiai įvykdė pajūrio išsikėlimus.

— Stockholme įvyko galingas sprogimas tame pastate, kuriame yra Afrikos Tautinio kongreso organizacijos įstaiga. Padaryta daug žalos, bet sužeistų nėra.

— Indijos vyriausybė užvedė bylą prieš Norėn Caribde korporaciją norėdama, kad būtų atlyginta 2,000 tūkst. žuvusiųjų seimoms už padarytus skriaudas.

— Paryžiuje sprogyta bomba sužalojo pašto centrinę įstaigą, užmušdama vieną ir sužalodama 18 asmenų. Šiuose rūmuose yra Prancūzijos premjero įstaiga, nes jis kartu yra ir Paryžiaus meras. Tuo metu jis kaip tik turėjo posėdį terorizmo klausimais. Visa tai matęs žmogus, pasakoja, kad du arabai padėjo dežę būdėje pašto viduje. Sužeistų nebuvo.

— Prez. Ronald Reagan pagaliau gavo laišką iš sovietų Mikhail Gorbačiovo. Žurnalistų klausiamas, ar tuoj bus išleistas kalinamas Daniloff, atsakė bet ką pasakyti.

— Sovietai davė leidimą išvykti Roman G. Kuperman, kurio žmona gyvena Chicagoje ir verčiasi advokata.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vyksta svarbūs

Egipto-Izraelio pasitarimai

Cairo. — Egipto ir Izraelio atstovai savo 12 valandų pasitarime surado formulę sienų ginčui išspręsti. Egipto prez. Hosni Mubarak ir Izraelio premjeras Shimon Peres vakar pirmą kartą susitiko svarbiam pasitarimui.

Amerikos specialus pasiuntinys Richard W. Murphy padarė viską, kad abi šalys priėjo prie susitarimo, kaip Tabos sritis turėtų būti laikoma.

Dviejų dienų pasitarimai vyкта Aleksandrijos mieste Egipte.

Kai kurie Izraelio parlamento nariai pareikalavo suaukti kabinetą posėdį, kuriame būtų nustatytos griežtos gairės abiejų vadų pasitarimui. Washingtono reikiama pasitenkinimas, kad pagaliau toks pasitarimas įvyktų, nes tai reikiška, kad Reagano administracijos nustatytas Vidurio Rytų klausimu eina gera kryptimi, o ypač po to, kai karaliaus Husseino siūlymai buvo atmeti.

Amerika padeda Egipto ekonominiuose reikaluose daugiau, negu 2 bilijonų dol. suma metuose. Asmenys, dalyvavę tuose preliminariniuose pasitarimuose, sako, kad R. Murphy priminė prez. Mubarak, kad bus sunku išgauti daugiau pinigų iš Kongreso, jei Egiptas atsisakys su Izraeliu tartis. Premjeras, kuris kitą mėnesį perleis pareigas Yitzhak Shamir, labai norėjo, kad įvyktų viršūnių pasitarimas. Shamir yra daug kietesnės linijos.

Egiptas į tai žiūri šaltokai ir su pranta Amerikos pagalbos

Sunku suprasti aparteido problemas

Cape Town. — Coretta King, kuri yra Martin Luther King, jr., našlė, praėitą savaitę Inkosi Cape Town mieste, jį atvyko dalyvauti anglikonų vyskupo Desmond Tutu įvedinimo į Pietų Afrikos arkivyskupo postą iškilms.

Be to, ji norėjo tiesioginiai patirti iš atsakingų šaltinių apie aparteido esamą problemą. Todėl buvo sutarta susitikti su krašto prezidentu Pieter W. Botha ir su Zulu Buthelezi, kuris yra vienas įtakingiausių juodųjų vadų.

Be to, ji norėjo tiesioginiai patirti iš atsakingų šaltinių apie aparteido esamą problemą. Todėl buvo sutarta susitikti su krašto prezidentu Pieter W. Botha ir su Zulu Buthelezi, kuris yra vienas įtakingiausių juodųjų vadų.

Kai kurie aparteido aktyvistai pasakė, kad jie su Coretta King nesikalbės, jei ji susitiks su prez. Botha. „Po savaitės buvimo Pietų Afrikoje, aš jaučiu, kad reikia daugiau laiko, kad būtų galima geriau suprasti komplikuotas problemas išsamesniai susitikimui su prez. Botha“, — pasakė spaudai C. King.

— Coretta King, kuri atsiskakė susitikti su Pietų Afrikos prez. Botha ir su moderuotu juodųjų vadu Buthelezi, turėjo pasitarimą su Allan Boesak, kuris yra Jungtinio demokratų fronto steigėjas.

— Teherane apkaltinti trys vyrai, kurie bomba susprogdino mašiną „šventajame mieste“ Qum. Jie bus sušaudyti, kad būtų pavyzdys kitiems, jog Irane tokie dalykai netoleruojami.

reikalingumą savo ekonomijai. Bijomasi tik, kad Izraelis vėl nesimtu keršto veiksmų prieš arabus po įvykių Istambulo sinagogoje. Taip pat dar vis prisimenamas Izraelio bombardavimas Irako atominio reaktoriaus 1981 m., kuris buvo atliktas tuoj po to, kai prez. Sadat ir min. pirm. Begin baigė savo pasitarimus. Labai svarbu, kad prez. Mubarak nebūtų izoliuotas arabų pasaulyje. Egipto komentatoriai sako, kad galima pramatyti, jog Mubarako vyriausybė bus kaltinama, kad ji pasiduoda Amerikos ir Izraelio spaudimui. Valdancios Tautinės demokratų partijos laikraštis rašė, kad Egiptas nepasiduoda jokiam spaudimui iš užsienio, tačiau su pranta padeties realumą ir Tabos srities svarbumą, kurios paežeryje Izraelis pastatė net 5 mil. vertės viesbutį. Tabos srities klausimas perduodamas arbitrarij komisijai, kuri sudaryta iš trijų žymių advokatų.

Sutikimas priimti trečiųjų komisiją, gali atidaryti kelią, kad būtų paskirtas naujas Egipto ambasadorius Izraelyje, kuris buvo atšauktas, kai Izraelis puolė 1982 m. Libaną.

Egipto prezidentas siūlo Izraeliui sutikti, kad būtų sudaryta Jordano ir palestiniečių konfederacija, kuri apimtų Jordaną ir West Bank. Tokioje konfederacijoje Jordanas būtų atsakingas už visą saugumą, o palestiniečiai turėtų tam tikrą apsisprendimo teise.

Opus tačiau lieka palestiniečių klausimas, kuris laukia visiems priimtino sprendimo.

Izraelio užsienio reikalų ministras Shamir, kuris turi perimti premjero pareigas spalio 14 d., nedalyvauja Aleksandrijos pasitarimuose.

„Moralinis Černobylis“

Washingtonas. — Britanijos užsienio reikalų ministras Geoffrey Howe atvyko į Washingtoną ir ta proga pasakė, kad sulaukymas Amerikos žurnalisto ir jo apkaltinimas šnipu yra Sovietų Sąjungos „moralinis Černobylis“.

Tai yra labai didelis šešelis: kaip galima pasitikėti sovietų gera valia. Mes visi tuo dalyku turime susirūpinti, — tęsė toliau ministras. Visa tai nuodija Rytų ir Vakarų santykius. Sovietai turėjo daryti viską, kad to būtų išvengta!

Jis tuoj susitiko su Izdo sekretoriumi James A. Baker III, bet departamento kalbėtojas atsiskakė pasakyti apie ką juodu kalbėjo. Spejama, kad apie sankcijas Afrikai. Howe taip pat kalbėjosi ir su Gynbos sekretoriumi Casper W. Weinberger, o vėliau ir su Valstybės sekretoriumi George P. Shultz.

Britanijos užsienio reikalų ministras sutinka su Amerikos nuomone, kad visi Daniloffo kaltinimai yra specialiai sovietų sufabrikuoti.

KALENDORIUS

Rugsėjo 12 d.: Valerijonas, Die-medis, Sungailė, Regule.
Rugsėjo 13 d.: Jonas Kriz., Vil-freda, Birmantas, Tolmine.

ORAS

Saulė teka 6:26, leidžiasi 7:07.
Galimas lietus, vėliau daliniai sauleta. Temperatūra dieną 80 l., naktį 60 l.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

SUGADINTAS SEKMADIENIS

Praėjusį sekmadienį, rugšėjo 7 d., nė vienam iš trijų paskirtų rungtynių teisėjų nepasirodžius aikštėje, „Lituanica“ - „Slovaks“ pirmenybių rungtynės Des Plaines miestelyje neįvyko. Jos turės būti sužaistos sezono pabaigoje, gruodžio mėnesį. Jau antras sekmadienis šiais metais, kai ponai teisėjai užpila šalto vandens „Lituanicos“ žaidėjų entuziazmui atausinti. Tai grynas sabotas...

prieš primaujančią vokiečių „Fortuna“ komanda. Rungtynės bus Marquette Parko aikštėje. Pradžią 3 val. p.p. „Fortuna“ praėjusį sekmadienį laimėjo prieš stiprią „Real“ F.C. komandą rezultatu 2:0 ir šiuo metu yra perėmusi pirmavimą. „Lituanica“, atrodo, suprantą šių rungtynių svarbą ir bus joms atitinkamai pasiruošusi.

Rezervo rungtynės turėtų būti I val. p.p. Veteranų komanda žais prieš „Real F.C.“ Main North aikštėje.

„LITUANICOS“ S.O.S.

Skubiai reikalingi savanoriai, pradedančiųjų komandos vadovo padėjėjai, treniruoti ir padėti tvarkyti žaidėjų 7-10 metų amžiaus komandą. Savanorio - talkininko kvalifikacijos - nusimanyti apie futbolą žaidimą ir turėti noro ir laiko padirbėti su jaunikliais žaidėjais po porą valandų savaitėje, kad „Lituanicos“ komanda galėtų užsiauginti savų žaidėjų.

J.J.

SAVAITGALIO RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, rugšėjo 14 d., „Lituanicos“ vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS EUROPOJE

K. BARONAS

Rugpjūčio 26-31 d. Stuttgarte, Vokietijoje, vyko Europos lengvosios atletikos pirmenybės. Sportų karalienės varžybos Vakarų Vokietijos televizijos paskyrė labai daug laiko, tad jas ir teko aparate stebėti rytais ir vakarais. Kaip ir reikėjo laukti, pagrindinė kova vyko tarp SS-gos, Rytų Vokietijos ir dalinai D. Britanijos atstovų. Laimėjo Sov. Sąjunga, surinkdama 11 aukso, 13 sidabro ir 12 bronzos medalių. Rytinės Vokietijos sportininkams teko toks pats aukso medalių skaičius, tačiau mažesnis sidabro - 10 ir bronzos - 8. Didžioji Britanija laimėjo 8 aukso, 2 sidabro ir 8 bronzos medalius. Kaip ir visose pasaulinėse ar Europos pirmenybėse, taip ir šiose Stuttgarte, geopolitiniai analfabetai komentatoriai ir laikraščių korespondentai Sov. S-gos sportininkus vadino rusais (Sovietrusse), tik vieną kartą triušolininką M. Bružiką ir šuolio į tolį R. Emmijaną priskirdami prie latvių ir armėnų tautybės. Neišvengė septinkovėje rusės vardo mūsiškė Valda Ruskytė bei ieties metikas estas Heino Puuste. Disko metiką - Europos meistrę Romą Ubartą ir Vaclavą Kidyką (trečios vietos laimėtojas) reporteriai vadindavo tik Sov. S-gos atstovais, nemindami tautybės ir pridėdami pastabą, kad jie yra mažai žinomi tarptautinėje arenoje. Pasižymėjau Europos meistro Romo Ubarto metimų serija: 65.14 m, 65.38 m, 66.12 m ir 67.08 m. Šis metimas atnešė lietuviai aukso medalį. Kaip minėjau, pirmenybes laimėjo Sov. S-ga. Tačiau atėmus pavergtų tautų medalius, ji atsidurtų trečioje vietoje po Rytų Vokietijos ir D. Britanijos atstovų. Štai pavergtų tautų laimėti medaliai.

1. Ukraina - 3 aukso, 5 sidabro, 1 bronzos. 2. Lietuva - 1 aukso, 1 bronzos. 3. Armėnija - 1 aukso. 4. Latvija - 1 sidabro. Tai mano tik 90% tikslumu sudaryta lentelė, kadangi ir estafetėse dalyvavo pvz. latvė Kauniece. Gal ir kitur būta ukrainiečių ir gudų, tačiau spaudoje ir televizijos komentaruose sunku buvo pastebėti. Atėmus iš Sov. S-gos pavergtų tautų laimėtus medalius, tikriems rusams tektų - (ir tai gal?) tokie medalių skaičiai: 6 aukso, 7 sidabro ir 10 bronzos. Septinkovėje Valda Ruskytė surinko 6331 tšk. ir užėmė 7 vietą. Be anksčiau minėtų lietuvių sportininkų, Stuttgarte dar buvo treneris Karoblienė, vilniškio „Sporto“ korespondentai E. Žickus ir M. Marciniakėvičiūtė ir kt. Štai nauji Europos meistrai: Moterys - 100 m M. Gior - 10.91 sek., 200 m H. Drechsler - 21.71 sek.; 400 m - M. Koch - 48.22 sek. (visos Rytų Vokietija), 800 m - N. Olsarenko - 1 min. 57.15 sek. 1500 m R. Agletinova - 4 min. 01.19 sek., 3000 m - Bondarenko - 8 min. 33.99 sek. (abi S.S-ga); 100 m kliūtiniam - J. Donkove (Bulg.) - 12.38 sek.; 400 m kliūtiniam - M. Stepanova (S. S-ga); - 53.22 sek.; 4x100 m - Rytų Vokietija 41.84 sek.; 4x400 m Rytų Vokietija - 3 min. 16.88 sek. 10 km bėgimas - I. Kristiansen (Norv.) - 30 min. 23.25 sek. 10 km ėjimas - M. Cruz Dias (Isp.) 46 min. 09 sek. Šuolis į aukštį St. Kostadinova (Bulg.) 2 m. Šuolis į tolį - H. Drechsler - 7.27 m. Ritulio stūmimas - H. Krieger - 21.10 m. Diskas - D. Sachse - 71.36 (visos Rytų Vok.) Ieties metimas - F. Whitbread (D. Br.) - 76.32 m. Septinkovė - A. Behmer (R. Vok.) 6717 tšk.

LENINGRADE PRASIDĖJO VARŽYBŲ TAŠA

Pirmajai pusei (12 žaidimų) varžybų dėl Pasaulio šachmatų čempiono titulo tarp dabartinio čempiono Gario Kasparovo ir buvusio čempiono Anatolius Karpovo Londone pasibaigus, tolimesnės varžybos taša perkelta į Leningradą. Pirmasis garsiųjų varžovų susitikimas prie šachmatų lentos Leningrade buvo numatytas rugšėjo 3 d., tačiau Karpovui skundžiantis bloga savijauta, pirmosios varžybos buvo nukeltos į penktadienį, rugšėjo 5 d. Šios, jau tryliktos šio turnyro žaidynės baigėsi lygiosiomis, palikdamos Kasparovą 7-6 - vienu tašku pirmaujantį prieš oponentą. Keturiolikasis susitikimas pirmadienį, rugšėjo 8 d. buvo pertrauktas ir atidėtas kitai dienai. Tačiau antradienį, Karpovas, nė nepradėjęs žaidimo, pripažino laimėjimą G. Kasparovui. Taigi, po 14-kos susitikimų Kasparovas pirmąją 2 taškais - 8-6. Nežūrint iki šiol jį lydėjusių nesekmių, buvęs Pasaulio čempionas A. Karpovas tikisi sėkmingai pasirodyti per likusius 10 susitikimus ir atgauti praėjusių metų lapkričio mėnesį prarastą titulą.

Maratonas - R. Mota (Port.) 2 val. 28 min. 38 sek. Vyrų 100 m - L. Christie (D. Br.) - 10.15 sek.; 200 m - V. Krylov (S. S-ga) - 20.52 sek. Bėgimuose ypač stipriai pasirodė D. Britanija. Štai paskiros pasekmės: 400 m - R. Black - 44.59 sek., 800 m - S. Coe - 1 min. 44.50 sek.; 1500 m - S. Cram - 3 min. 41.06 sek.; 5000 m - J. Buckner - 13 min. 10.16 sek.; 10 km St. Mei (Ital.) 27 min. 56.79 sek.; 110 m kliūtinis - St. Caristan (Pranc.) - 13.20 sek.; 400 m kliūt. - H. Šmid (V. Vok.) - 48.56 sek.; 3,000 m kliūt. - H. Melzer (R. Vok.) 8 min. 16.65 sek.; 4x100 m - S. S-ga - 38.29 sek.; 4x400 m D. Britanija - 2 min. 59.85 sek. 20 km ėjimas - J. Pribilinc (Čekosl.) 1 val. 21 min. 15 sek.; 50 km ėjimas - H. Gauder (R. Vok.) 3 val. 40 min. 54.3 sek. Šuolis į aukštį I. Paklin - 2.34 m. Šuolis su kartim - S. Bubka - 5.85 m (abu S. S-ga). Šuolis į tolį - R. Emmijan (Armėnija) 8.41 m. Triušolis - H. Markov (Bulg.) - 17.66 m. Ritulio stūmimas - V. Giuntor (Šveic.) - 22.22 m. Diskas - Romas Ubaras (Lietuva) - 67.08 m. Kūjis - J. Sedych (S. S-ga) - 86.74 m. Ietis - K. Tefelmeier (V. Vok.) 84.76 m. Dešimtkovė - D. Thompson (D. Br.) - 8811 tšk. Maratonas - G. Bordin (Ital.)

Po plačiai net ir mūsų spaudoje nuskambėjusių pasaulio vyrų krepšinio pirmenybių Ispanijoje, rugpjūčio mėnesį buvo surengtos pasaulio moterų krepšinio pirmenybės, kurių vienas ratas vyko Vilniuje; čia žaidė rinktinės iš keturių kontinentų, jų tarpe ir aukso medalius laimėjusios JAV krepšininės. Vilniuje žaidimai prasidėjo rugpjūčio 8 d. ir čia rungtyniavo 6 komandos (lygiagrečiai kitos 6 komandos žaidė Minske). Vilniaus pogrupyje laimėtoja tapo JAV rinktinė, o antroje vietoje liko Čekoslovakijos krepšininės. Jos abi, o taip pat: ir antro pogrupio Minske pirmosios dvi vietos - Sov. Sąjunga ir Kanada rungtyniavo dėl medalių Maskvoje.

Pusfinalyje susitiko Sov. Sąjunga ir Čekoslovakija (laimėjo pirmoji 78-67) ir JAV - Kanada (nugalėjo amerikietės 82-59). Tad finalas suvedė Amerikos atstoves su Sov. Sąjunga. Tai buvo jų antras susitikimas vieno mėnesio laikotarpyje. Kaip žinome, „Gerosios valios“ žaidynių Maskvoje finale amerikietės sukūrė tarybines krepšininėms net 23 taškų skirtumą. Toks triuškinantis laimėjimas Sov. Sąjungos krepšinio vadovus gerokai sujaudino ir, tuoj po to, buvo paskirtas naujas treneris ir pakeista rinktinės sudėtis (nepaviestos abi lietuvaitės - V. Tuomaitė ir R. Sidlauskaitė, o taip pat ir garsioji U. Semionova iš Rygos). Tačiau tokie drastiški veiksmai neišėjo Sov. Sąjungos sporto vadams į naudą, nes šį kartą prieš amerikietes pasirodė dar blogiau, nors pralaimėta „tik“ 20 taškų skirtumu 108-88. Sov. Sąjunga

po plačiai net ir mūsų spaudoje nuskambėjusių pasaulio vyrų krepšinio pirmenybių Ispanijoje, rugpjūčio mėnesį buvo surengtos pasaulio moterų krepšinio pirmenybės, kurių vienas ratas vyko Vilniuje; čia žaidė rinktinės iš keturių kontinentų, jų tarpe ir aukso medalius laimėjusios JAV krepšininės. Vilniuje žaidimai prasidėjo rugpjūčio 8 d. ir čia rungtyniavo 6 komandos (lygiagrečiai kitos 6 komandos žaidė Minske). Vilniaus pogrupyje laimėtoja tapo JAV rinktinė, o antroje vietoje liko Čekoslovakijos krepšininės. Jos abi, o taip pat: ir antro pogrupio Minske pirmosios dvi vietos - Sov. Sąjunga ir Kanada rungtyniavo dėl medalių Maskvoje.

Lietuviai teniso varžybų laimėtojai Michianoje (Ind.). Iš k.: Jonas Variakojis, laimėjęs dvi pirmąsias vietas - jauniū individualinėse ir jaunių dvejetainėse pirmenybėse, apdovanotas dviem trofėjais. Trofėjų laimėjo ir pirmą vietą vyrų individualinėse nugalėtoju tapęs Paulius Marks. Rungtynės vyko rugpjūčio 2-3 dienomis Michiana, Ind.

PASAULIO MOTERŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS VILNIUJE

Po plačiai net ir mūsų spaudoje nuskambėjusių pasaulio vyrų krepšinio pirmenybių Ispanijoje, rugpjūčio mėnesį buvo surengtos pasaulio moterų krepšinio pirmenybės, kurių vienas ratas vyko Vilniuje; čia žaidė rinktinės iš keturių kontinentų, jų tarpe ir aukso medalius laimėjusios JAV krepšininės. Vilniuje žaidimai prasidėjo rugpjūčio 8 d. ir čia rungtyniavo 6 komandos (lygiagrečiai kitos 6 komandos žaidė Minske). Vilniaus pogrupyje laimėtoja tapo JAV rinktinė, o antroje vietoje liko Čekoslovakijos krepšininės. Jos abi, o taip pat: ir antro pogrupio Minske pirmosios dvi vietos - Sov. Sąjunga ir Kanada rungtyniavo dėl medalių Maskvoje.

Po trumpos pertraukos kauniečiai išvyko į Argentina, Buenos Aires, žaisdami pasaulio pirmenybėse dėl klubinio nugalėtojo vardo. Jie kartu su Jugoslavijos „Cibonos“ komanda, (kaip Europos varžybų pirmųjų dviejų vietų laimėtojai), buvo pakviesti į Argentiną susitikti su kitų kontinentų geriausiais vienetais. Šias pirmenybes rengia Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA). Pernai jos buvo prarastos Barcelonoje ir jas laimėjo „FC Barcelona“. O gal šiemet laimė nusišypsos lietuviams?

KAUNIEČIAI PASAULIO PIRMENYBĖSE ARGENTINOJE

Vilniuje nugalėję Amerikos studentus, Kauno „Žalgirio“ krepšininiai laimėjo tarptautinį krepšinio turnyrą Hagene (Vak. Vokietijoje), kur jie baigėme įveikė Hageno penketuką 101-57 (44-18). Po trumpos pertraukos kauniečiai išvyko į Argentina, Buenos Aires, žaisdami pasaulio pirmenybėse dėl klubinio nugalėtojo vardo. Jie kartu su Jugoslavijos „Cibonos“ komanda, (kaip Europos varžybų pirmųjų dviejų vietų laimėtojai), buvo pakviesti į Argentiną susitikti su kitų kontinentų geriausiais vienetais. Šias pirmenybes rengia Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA). Pernai jos buvo prarastos Barcelonoje ir jas laimėjo „FC Barcelona“. O gal šiemet laimė nusišypsos lietuviams?

L.F. klubo „Lituanica“ valdybos pirmininkas Pijus Gonzius ir sekretorius Gediminas Bielskis, klubo futbolą turnyrui ir steiginiui pasibaigus, skaičiuoja pajamas. Nuot. Ed. Sulaičio

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$53.00, foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Table with subscription rates for Chicago, Canada, and other regions.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00. Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

kos spaudoje bei televizijoje, tai moterų pirmenybės buvo gana menkai pamintotos. Tokie gerai informuoti dienraščiai kaip Chicago „Tribune“ bei Chicago „Sun-Times“, savo kukuose pranešimuose pažymėdavo, jog JAV rinktinė pogrupio rungtynes žaidė Maskvoje (negi Maskva ir Vilnius yra tas pats?). Net neteko matyti

šios grubios klaidos atitaisyta. O iš tikrųjų amerikietės 5 pirmąsias rungtynes žaidė Vilniuje, o tik dvi Maskvoje. (eš.)

DR. IRENA KURAS KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

DR. S. LAL SPECIALYBĖ - VIDUŠ LIGOS 2454 W. 71st Street 434-2123

DR. FRANCIS MAZEIKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-1, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3921 W. 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS Specialybė vidaus ir kraujo ligos Nechirurginis išsipleišusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802

DR. JOVITA KERELIS Dantų Gydytoja TRADE CENTER BUILDING 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills (Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.) Tel. 590-8101 Val. pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK Lietuvių gydytojas 3925 West 59th Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave. Cicero Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS PROSTHODONTICS - karūnėlės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika. DR. LAURA KYRAS 2659 W. 59 St. Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą

DR. TUMASONIO ofiso perėmė DR. S. LAL SPECIALYBĖ - VIDUŠ LIGOS 2454 W. 71st Street 434-2123

DR. FRANCIS MAZEIKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-1, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.A.C.C. KARDIOLOGAS Širdies ligos 6132 S. Kedzie Ave., Chicago Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS ORTOPEDIJOS LIGŲ CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kaiba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaikio akinius ir „Contact lenses“ 2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. TUMASONIO ofiso perėmė T. RAMA, M.D. Specialybė - Chirurgija 2454 West 71st Street Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA Specialybė - Vidaus ir plaučių ligos 2636 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 438-0100 11800 Southwest Highway Palos Heights, Ill. 60463 (312) 361-0220

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Žilinskas, M.D., S.C. Specialybė - Vidaus ligų gydytojas Kalbama lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. 585-7755

DR. PETRAS ŽILBOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

PRISIMINKIM STASĮ BARZDUKĄ

Taip jau Dievo keliai susikryžiavo, kad rugsėjo mėnesi, kurį mes čia pavadiname Bendruomenės mėnesiu, jo globon iškelio ir vienas iš didžiųjų bendruomenininkų a.a. Stasys Barzdukas. Jis mirė rugsėjo tryliką prieš penkerius metus. Nors savo amžiaus pabaigoje, ilgo ir sunkios ligos išskandintas, jis dirbti jau ir nebegalėjo, tačiau jo artumai ir net pečius mes kažkaip jautėme ir dažnai, kokį nors didesnį užmojų svarstydami, kreipdavomės į jį patarimo, nurodymo, klausdavome nuomonės. Nor ir pradės regėjimą ir nebegalėdamas vaikščioti, tačiau, šeimos narių bei artimųjų draugų padedamas, jis vis tiek dar gyvai domėjosi Bendruomenės veikla, visuomenės nusiteikimu ir visuoastriu protu, kuris išsilaukė iki pačios paskutinės jo gyvenimo valandos, į visus įvykius išmintingai atsiliepdavo.

Pasigendame mes jo ir dabar, ypač kai atsiduriame kryžkelėse ar susiduriame su kliūtimis, kurių ir šiandien, kaip ir jo gyvenimo bei bendruomenės veiklos metu, yra apstu.

Tvirtų krikščioniškiečių principų laikydamasis, a.a. Stasys Barzdukas ėjo tikru, nuoširdžiu, tėvynės meile grįstų, giliai patriotišku keliu, vienodai brangindamas ir tautos laisvę bei jos gyvybę, Tautą ir Valstybę. Tai atspindėjo jo kalbose, raštuose, darbuose ir taip pat kasdieniniame gyvenime. Ir kaip kartais skaudu būdavo, kai, gal nesuprastas, o gal ir tyčiomis ju mintis kam nors iškreipiant, už tokį kelią jis buvo kaltinamas kaip tik tokio nuodėmės, prieš kurias jis visą gyvenimą nuoširdžiai ir visomis jėgomis kovojo. Ar galėsime mes kada nors užmiršti, kai jam, o su juo kartu ir kitam, anksčiau už jį mirusiam, taip pat dideliame bendruomenininkui ir lietuvių patriotiui a.a. Juozui Bačiūnui buvo segami komunarų titulai. Ar nesigėdina šiandien tokius atlyginimus mokėję „patriotai“? Ne, tikriausiai ne, nes taip dar ir dabar tebesisvaidoma Bendruomenės dabartinių vadovų adresu. Šitokius nusiteikimus tenka tik apgailėti. Pataisyti jų neįmanoma. Tiek to. Tegul statosi jie sau tokį paminklą. O Barzduko paminklas yra jo darbai. Jie yra tęsimi, yra pirmyn, Bendruomenės kelias jau tapo visos lietuviškosios išeivijos kelias, nutiestas per devyniolika laisvojo pasaulio kraštų: visų tų kraštų, kur gyvena bent viena lietuviška šeima.

Sunkus tai buvo kelias, toks jis tebėra ir šiandien, nes ne visi norėjo tuo taip labai logišku, nuosekliu, visiems atviru, demokratiškais idėjomis grįstu plentu pasukti. Vieniem kelią pastoję mandatai, kitiems-partijų bilietai, dar kitiems — kažkokia savo pasitatyta mus nuo tėvynės skirianči nora ir šiandien uždanga. „Okupanto bendradarbiai, Lietuvos laisvės kovos kliudytojai, kovai už Lietuvos laisvę vadovaujantių veiksmų griovėjai...“ — sklidu iš jų lūpų Bendruomenės vadovų atžvilgiu atrajoti spaudalai, kurių netrukta dar ir šiandien. Ačiū Dieviui, kad tos visos terlionės toliau nuo terliotojų lūpų niekur nenukrito.

Šiandien Bendruomenė gali tikrai pasididžiuoti ir savo vadovais, ir jų atliktais darbais. Pasididžiuoti ji gali ir vienu iš jos ryškiausių vadovų a.a. Stasij Barzduku, kurio mirties penketį čia ir prisimename, reikšdami jam pagarbą, padėką ir prašy-

dami Aukščiausiai priglauti jį amžinam dangiškajam gyvenimui. Jo palikta Bendruomenė šiandien jau turi pilną aruodą didelių darbų. Jos padaliniai tempia pagrindinį lietuviško darbo vežimą. Lituanistinių mokyklų tinklas kartu su dviem ypač svarbiom lituanistinio švietimo įstaigom, kaip Vasario 16 gimnazija Vokietijoje ir Lituanistikos katedra Chicagoje, uoliai dirba lietuviško mokyto ir auklėjimo darbu. Ypač Bendruomenė gali didžiuotis jos pačios įsteigta Lituanistikos katedra Illinois universitete, kurios steigimo baigiamąsias iškilmes švėsimės spalio 4 Chicago Lietuvos Jaunimo centras.

Pavadinta Lietuvių Bendruomenės Lituanistikos katedra, ji daug daug metų liudys Bendruomenės puoselėtas idėjas ir pagrindinius tikslus ir išeivijai, ir tautai lietuviškos išlaikymo atžvilgiu. Išrūpinas Nepriklausomos Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumas, kuriam pasiekti atkaklus darbas užsitęsė net daugiau kaip dešimtį metų, bylos apie Bendruomenės nusiteikimą Lietuvos valstybiškumo atžvilgiu. „Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania“ ir pogrindžio leidiniai nusako Bendruomenės rūpestį tautos likimu, ryšiu su ja palaikymu ir jos balso paskleidimu plačiame pasaulyje. Atsisakytos okupacijos nepripažinimo politikos Australijoje grąžinimas parodo Bendruomenės užsispyrimą teisiškai gyvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę ginti kiekviename pasaulio kampe. Jaunimo kongresų idėjos sumanymas, įgyvendinimas ir rėmimas grindžia takus Bendruomenės atečiai. Mokslo ir kūrybos simpoziumų sumanymas ir jų organizavimo pradėjimas taip pat įrašytas į didžiųjų Bendruomenės darbų sąrašą, kaip ir tautinių šokių bei dainų šventės, kultūros kongresai, Pasaulio lietuvių ir įvairių kraštų lietuvių dienos ir aplamai kultūrinės veiklos skatinimas, rėmimas, puoselėjimas. Bendruomenė yra ir bent pusė Lietuvių fondo, kuris irgi pasisekė tik dėl to, kad privati iniciatyva, supratusi Bendruomenės reikšmę, prie jos prisiglaudė.

Gi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimai, į kuriuos suvažiuoja iš viso laisvojo pasaulio rinkti išeivijos atstovai, jau nenuneigiamai įrodo jos visuotinumą, leidžiantį teigti, kad Lietuvių Bendruomenės seimų išrinktos valdybos tikrai kalba visos lietuvių išeivijos vardu ir teisėtai jai atstovauja.

Tik prabėgomis užkliudę čia atmintyje užsilikusį Bendruomenės darbų, skaitytojai parodom, kokia yra ta Lietuvių Bendruomenė, — vieno iš jos steigėjų, jos minties pagrindinio puoselėtojo, daugiametio jos vadovo a.a. Stasio Barzduko palikimas. Tad tuo pačiu keliu eidami, tarp rugsėjo — Bendruomenės mėnesio — metu atnaujintų mūsų lietuviškų darbų raskime trumpą minutėlę laiko, sustokime, prisiminkime ir pagerbkime mūsų buvusį bendrakačių. Stasys Barzdukas užsitarnavo daugiau, bet nors tiek jam atiduokime. O atidavę pagarbą jam ir pareiškę užuojautą pasilikusiai šeimai, kuri, kaip pati ne kartą pasakė, savo tėvą buvo paukojusi Lietuvių Bendruomenei, tai Bendruomenei, o per ją ir Lietuvių Tautai bei Valstybei iš naujo aukokimės mes, gyvieji, kad darbas jai niekada nesustotų. Net ir tada, kada mes išeisim ten, kur jau išėjo a.a. Stasys Barzdukas.

Bronius Nainys

DUOKIT MAN SAVO NETURTINGUOSIUS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Šiandien vienas mūsų nepailsantis kovotojas už Lietuvos laisvę ir už pavergtų tautų teises įteikė man pasirašymui paruoštą kortelę Amerikos valdžiai, prašant neišduoti atgal į sovietų teritorijas OSI paieškomų žmonių. Sarkastiškas atsakymas, kurį su šypsena, bet ir su skaudancia širdžia jam daviau, po to kankino mane visą dieną: tai, kad Amerikai svarbiau parduoti grūdus, negu išlaisvinti žmones.

Nutariau peržiūrėti savo mintis, privedusias mane prie šio kartaus pasisakymo. Gal jas kiek formavo skaitomi geri politiniai žurnalai (Commentary ir t.t.), gal liūdni protavimai po dienos žinių televizijoje. Bet pabandyčiau čia susumuoti, kas mane privedė prie tokios išvados.

Grįžkime atgal, grįžkime į nesena istorija, kurios smulkmenas tesužinojome žymiai vėliau, jau atvažiavę į laisvą kraštą ir čia susikūrę laikiną namus. Kadaiše, dar tremtinių stovyklose, stebėjome karo galų ir rusų sutartimi. Negi tikrai tai jau galas, negi įjungininkai akli? Deja, tada man žinijome apie jų vadus ir jų galvoseną. Dabar, susipažinus su ta galvoseną viskas darosi žymiai aiškiau.

Prisiminkime garsųjį Rooseveltą ir tipišką amerikiečių galvoseną. Amerikietis jautrus, greitas atidaryti pinigine, pasirusęs padėti skriaudžiamam, bet jis visad nori greitų rezultatų. Taigi ir karas, augantys žuvusiųjų sąrašai tada darė tautą smarkiai nekantrią. Prezidentui reikėjo greitų ir galutinų sprendimų. Karui pradėti, jį įsivelti, betgi reikėjo svarių moralinių priežasčių, kas jiems leistų jausintis geresniais ir didesniais, negu

likusis pasaulis. Hitleris buvo tokia priežastis. Kaip tikrumoje buvo organizuojamas Europos nelaimingųjų gelbėjimas? Ar buvo ir toliau sekama pagal tą moralinį įsipareigojimą, ar jau buvo galvojama praktiškiau? Pažvelkime į trikampį: liberalios demokratijos, naciai ir Lenino komunistai. Pirmoje stadijoje Hitleris ir Stalinas susibrolavo prieš Vakarų Suprantama. Antroje stadijoje jau dalykai pasikeitė — Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas jau tapo draugais prieš Hitlerį. Trečioje stadijoje 1944 metais Rooseveltas jau buvo pakeitęs nuomonę savo pažiūrose, rusai buvo tapę tikri draugai, o Stalinas, kurį kadaise jis buvo pavadinęs baisiu diktatorium, staiga buvo pasidares „dėde Joe“. Kodėl taip įvyko? Atvykę Amerikon spaudoje stebėjome keistus reiškinius: Alger Hiss, kuris tada vyko su prezidentu į Jaltą, pasirodė esąs rusų šnipas, kaip ir politikas Harry Dexter White. Baltieji rūmai, su savo gausiais patarėjais, tada smarkiai pakvipo raudonai, ką gerai prisimenu gyvendama New York. Pasirodė, kad rusai šioje iki šių dienų naivoje Amerikoje buvo labai gerai atlikę pasirušiamuosius darbus, nes dar 1930 metais sovietų draugas Joseph Davies buvo paskirtas Maskvon ambasadorium, tai ko kito buvo galima tikėtis? „mūsų nusistatymas prieš rusus yra peržuvusiųjų sąrašai tada darė tautą smarkiai nekantrią. Prezidentui reikėjo greitų ir galutinų sprendimų. Karui pradėti, jį įsivelti, betgi reikėjo svarių moralinių priežasčių, kas jiems leistų jausintis geresniais ir didesniais, negu

rusai Rooseveltui per karą atrodė pūkūs, nuoširdūs, idealistai ir nepavojingi. Gal visai būtų suprantama, kad rusai Rooseveltui per karą at-

dė būtini draugai Japonijos nugalėjime, bet dainelė, deja, tuo nepasibaigė. Amerika norėjo užbaigti karą, ir niekas kitas — užgrobtųjų tautų likimas, sovietų ekspansija jam neatrodė labai svarbu. Net ir visų gerbiamas Eisenhoweris, pats ar prezidento pageidavimu, pasuko karines jėgas į pietus ir nebandė gelbėti Berlyno.

Taigi amerikiečiai gavo ir šventę tai, ko norėjo — lengvą ir greitą pergalę, nors Pabaltijis, Lenkija, Čekoslovakija liko „draugo“ naguose.

Po to sekė Jalta, kurioje Rooseveltas didžiavasiškai pasirašė sutartį su dėde Joe. Yra uždokumentuota jo pastaba Churchillui, kad geriau tegul leidžia jam tvarkyti Jaltą, nes Stalinas jį labiau mėgsta už Churchillį.

Kodėl viskas tas dabar taip ryškiai grįžta mums, išeiviams? Gi todėl, kad istorija tuo nesibaigė ir matome visišką jos pasikartojimą. Sovietų augancios galios baimė, kaip kokia bacila, įsisukverbė tauton, padedant gausiai spaudai ir televizijai. O gal tai nėra tik atsitiktinumas? Gal šios dvi galybės yra natūralūs draugai, turį daug panašumų?

Atrodo, kad tikrai taip yra, bent ideologijoje. Amerikietį žavi rusų skelbiama visų žmonių lygybė ir brolybė, noras lyginti gyvenimo standartą, nubausti turtinguosius, kad nebūtų badaujančių ir benamių (nors tie benamiai ir labai yengtų darbo). Pasižiūrėkime į populiaris eisenas čia už taiką ir duoną, bet bandykite čia gauti prižiūrėtoja senam serganciam žmogui, — aš bandžiau. Syki nugarau dvi

nuotr. Vyt. Maželio

Dainavoje vykusiame Lietuvių Fronto bičiulių studijų savaitėje klausosi dalis stovyklautojų paskaitos. Iš kairės: A. Šleženė, R. Ardytė, S. Smalinskienė, A. Bražėnas, dr. A. Šležas, D. Kojelytė, A. Gureckas, J. Kuraitė-Lasienė, G. Grušas, J. Ardy, dr. K. Ambrozaitis, kun. V. Dabušis, M. Lenkauskienė ir kt.

SU PALAPINE I KALEVALĄ

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

8 Įvažiavę į kiemą pastebėjome grupę žmonių prie jėjimo į kasyklas. Mums nespėjus iš palapinčio išlipti, anie visi suėjo vidun. Įkandin nuskubėjome ir mudu. Tunely tamsoka ir vėsu. Pasivijome turistus prie pirmo sustojimo, kur gidas jau aiškino kasyklų darbą. Dabar tik pastebėjau, kad visi, išskyrus mus, specialiais švarkais apsilvilę. Na, tiek to, jei neišvairys bus gerai, nes nenorėjome laukti daugiau kaip valanda, kol bus kitas tūras.

Šioj vietoj buvo vandens pompa, iš kurios dešimt, dvylikos metų vaikai prispildavo kibirus vandens ir nešdavo toliau tuneliuose dirbantiems. Vanduo buvo reikalingas grąžtui, nes sumažindavo dulkes ir apsaugodavo dirbančiuosius nuo „silicosis“, t.y. kasyklų darbininko tuberkuliozės. Anglių kasyklose tokie pat grąžtai buvo vartojami. Vėliau vandens šliaukos buvo išvedžiotos po urvus ir tiesiog prijungtos prie grąžto. Bet tai įvyko tik po 1913 m. streiko. Pirmieji kasyklų darbininkai vario sluksnius grėždavo rankomis, būtent prie žvakės šviestis vienas laikydavo kylį, o du pakaitoms kūjais kylį mušdavo. Pirmas motorinis grąžtas svėrė 280 svarus ir jį vartodavo du vyrai. Grėžiant kylio galas greit atšpildavo, tai pakeisdavo kitu. Kai prisirinkdavo dešimt atšpūsijų kylių, kurių vienas svėrė arti dvidešimt svarų, juos dar darbininkas

turėdavo nunešti į kasyklų dirbtuvę paastrinti, vėl leistis į urvą ir toliau dirbti. Tik vėliau buvo sumontuotas kylis, kurį galima nuo lazdelės atšriubuoti („drill bit“).

Zygiuojame toliau ir klausomės apie „urvinių žmonių“ darbo sąlygas. Kietesnius sluksnius sprogdindavo. Sprogdinamąjį medžiagą sudėdavo į uolą ratu, o knatą uždegus būdavo labai mažai laiko pasitraukti. Išsprogdinus vienas darbininkas vartodamas metalinę lazdelę patikrindavo, ar tunelis stiprus, ar nėra trupantių uolų. Jei būdavo, lubas ir sienas paremdavo mediniais balkiais.

Apžiūrint primityvius instrumentus, lengva įvertinti tų dienų sunkų fizinį darbą bei nusivylimą, kai šešiasdešimt metų kasę prasimušė iki požeminio vandens ir turėjo tunelį uždaryti.

Čia gidas įjungė anom dienom naudotą grąžtą — garsas neišpasakytas, o tai buvo tik vieno motoro burligimas! Metalui surasti buvo naudojama magnetinė adata, kabanti ant siūlo. Ši adata kryptelėdavo virš metalo. Ten darbininkai išgrėždavo pavyzdį, kurj minerologas patikrindavo ir nusprendavo, ar užtekinai metalo yra, ar apsimoka tų vietoj kasti.

Toliau gidas atkreipė dėmesį į tuneliuose išvedžiotas oranžines šliaukas. Per jas kompresuotas oras buvo išvestas net 425 pėdas žemiau kalno paviršiaus. Tunelio gale gidas pademonstravo natūralų tunelio apšvietimą — išjungė elektrines šviesas. Tamsu, nors akin durk, savo delno prie nosies priekis nematyti. Įjungus šviesas, turistai nedelsdami tuo pačiu tuneliu gržo atgal į dienos šviesą.

Eidama galvoju, kaip gerai, kad 1949 m. šio rašto valdžia pravedė eilę įstatymų, suvaržančių mažamečių darbą sunkiose bei pavojingose sąlygose. Nuo tada kasykloje negalima dirbti asmenims

savo šešiolikmetes mokines diskutuojant, kaip būtų galima pasidaryti neščioms, kad nereikėtų dirbti ir gautų pašalpą. Taip, tokie gauna pašalpas, kad darbas darosi nebereikalingas. Vienintelė išeitis telieka ieškoti naujų imigrantų — viena sunki ligonė džiaugiasi gavusi šeimninke pabėgėlę iš San Salvadoro. Daug kur dirba vietnamiečiai, bet tų darbų jau nebedirbs jų vaikai, baigia pirmiaisiais universitetus, kaip kadaise mūsų mūsikičiai. Duoti darba pasidare valstybės pareiga, o ne darbo ieškant reikalas. Ar tai neskamba panašiai, kaip kai kur kitar? Ar yra įmanoma turėti socializmą ir kapitalizmą tuo pačiu metu? Ar daug rašoma apie Kubos kalėjimus, Rusijos okupuota Afganistaną? Jei ir rašoma, tai tikrumoje

EŽERO DUJOS KAMERUNE

KAMERUNE ŽUVO 1200 ASMENŲ

Išsiveržusios dujos iš ežero, buvusio ugnikalnio, Kamerune, kuris yra vakariniame pakrastyje centrinės Afrikos kontinento. Jo vienas teritorijos galas atsiremia į Čado ežerą, o kitą pakraštį skalauja Gvinėjos įlanka. Kameruno teritorija apima maždaug 475,442 kv. km. Gyventojai labai mišrūs, bet vyrauja Bantų giminės negrai. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Kamerunas buvo Vokietijos kolonija, kurią vokiečiai prarado karui pasibaigus. Jame priskaitoma apie 9 milijonai gyventojų, kurių pagrindinis verslas yra žemės ūkis. Kamerunas išgarsėjo neseniai suradus gausius naftos šaltinius. Jis eksportuoja nemažai kavos, kakao, bananų, tabako, medvilnės ir kitų šiltųjų kraštų produktų. Žemės paviršius yra labai kalnuotas. Jame yra užgesusių ugnikalnių kraterių, kuriuose yra susidarę ežeriukai. Lygumos gana derlingos ir jose auga vešlūs augalai ir palmių miškai. Siautėja monsuniniai atogrąžų lietus.

Vokiečius išvijus Kameruną kurį laiką valdė anglai ir prancūzai. Jie 1960 m. jam suteikė nepriklausomybę. Dalis gyventojų yra katalikai, bet didesnė dalis laikosi pagoniškių papročių ir tiki, kad dievybė yra įsikūrusi kiekviename augale ir net kalnuose.

Į Kameruną koją jau buvo įkėlę 14 a. portugalai, 18 šimt. jį užėmė europiečiai. Iš Kameruno ėmėm vežti neirus į Ameriką kaip vergus praturtėjusiems kolonistams. 1884

daugiau turint galvoje Pakistaną, kaip esantį labai arti arabų alyvos, į kurią tiesia ranką rusas. Krito prekių eksportas, bet niekas nesako teisybės apie gaminių kokybę, nes balsavimuose gali nustoti balsu. Ironija, bet atsakymą jai turiu vienas išingos darbininkelis, kuris įširdo nusistebejimą, kad niekas neperka Amerikos gamybos automobilių. Kodėl? O todėl, sako žmogelis, kad ir auto fabrikuose dirba tokie patys geri darbininkai ir viršininkai, kaip mūsų dirbtuvėje.

Grūdai, taip, grūdai teliko dar vienas daiktas, kurio nori rusai. Ir štai kodėl nepadės visos mūsų atvirutės, kad sulaužytų šių dviejų „draugų“ ir ausį pasišnabždėtą susitarimą, kad mes sakysime garsiai viena, o darysime kita, — nes prekyba, balsavimai ir baimė yra pirmoje vietoje.

m. Kamerune įsigalėjo vokiečiai, ir po pirmojo pasaulinio karo įsisteigusi Tautų Sąjunga. Jis dabar yra nepriklausoma respublika.

Bet Kameruną ir jo gyventojus retkarčiais ištinka nelaimės, kurias sukelia išsiveržusios dujos iš buvusio ugnikalnių kraterių, susitelkusių ežeriuose. Mokslininkai spėja, kad vandeniui pasiekus kraterių gilumoje esančias suaižėjusias uolas iš jų išsiskiria dujos. Susikaupus didesniais dujų kiekiais įvyksta sprogimas ir jos pasklinda ore. Dujos yra labai nuodingos ir nuo jų žūsta ne tik žmonės, bet ir gyvuliai. Kameruno vyriausybė kreipėsi į Ameriką ir kitus kraštus prašydama jų pagalbos. Pirmiausia kreipėsi į JAV nes amerikiečiai geriau pažįstami. Jie Kameruną valdo naftos šaltinius, kurie yra labai gausūs, nes jų rasta apie 3,500. Juose yra susikaupusios naftos milijonai kubinių pėdų. Įdomu, kad net Izraelis pasiuntė 15 daktarų, nes jo neblogi ir stengiasi užmegsti diplomatinis ryšius.

P. Indreika

As esu įsitikinęs tvirtiausiai, kad gatvės šlavėjas, kuris pašalina nešvarumą nuo viešųjų kelių ir aikščių ir tuo su laiko visas galimas epidemijas, yra labiau vertas padėkos ir pagarbos, negu tas romanų rašytojas, apkrautas ordenais, titulais ir garbe, kuris spausdina savo fantazijos nešvarumus ir užkrečia maru skaisčias žmonių sielas.

Emil Fiedler

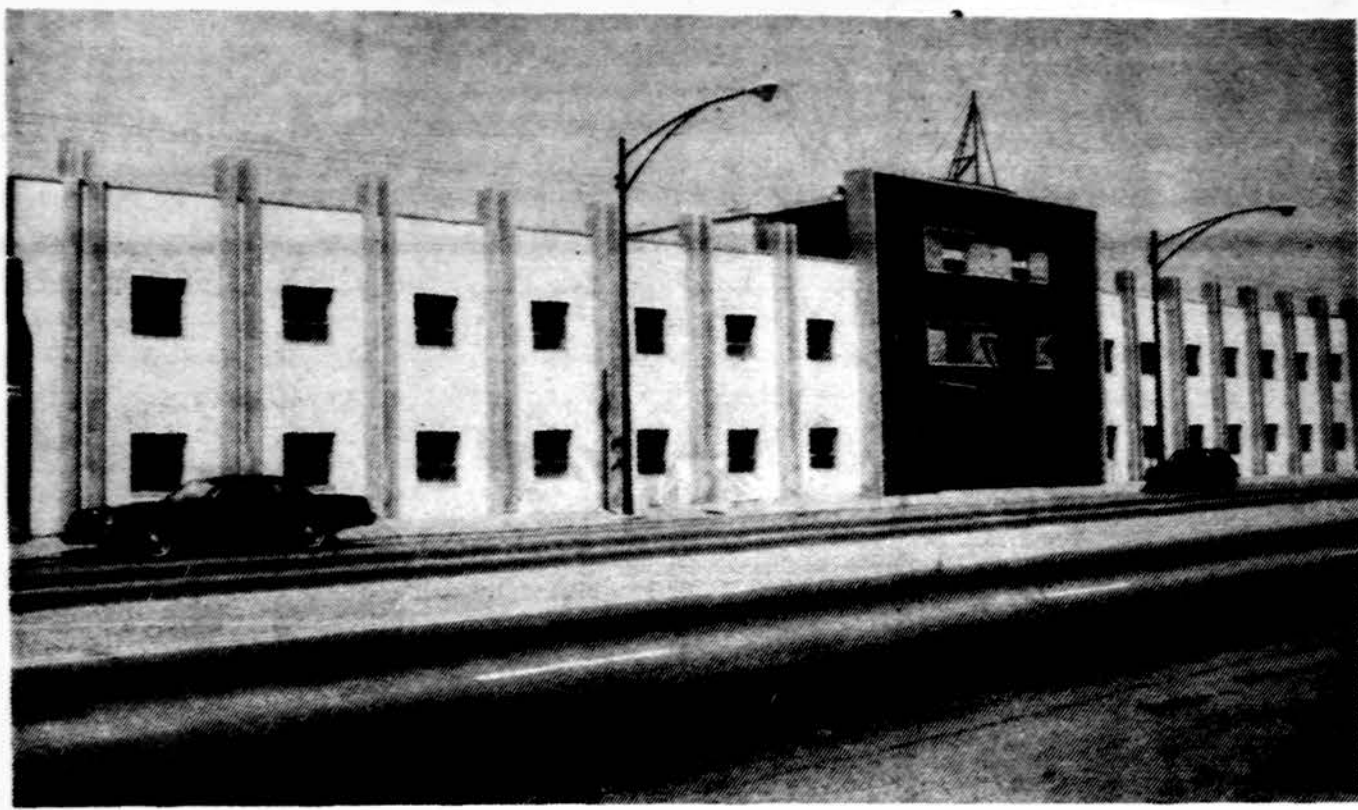
žemiau aštuoniolikos metų. Tai ne vieną jauną lietuviuką apsaugojo nuo tokio darbo. Kad ir pavėluotai susimokėję už turą, pasukom atgal į festivalio linksmybes.

Vainiamōnėn vargai ir džiaugsmai

Priešpiečiams užkandė „kuoma koira“, lipom į kalną, pasišovė pažūrėti Gallen-Kallela darbų vaizdajuostės. Suradę salę, susedame ir laukiame. Salė pilna, tačiau filmo nėra. Pranešėja atspirašė už vėlavimą, filmo ieško, dar neaišku, ar jau čia yra ar dar tik pakeliui iš Suomijos. Laukiame. Vėl trumpas pranešimas, filmas surastas, tuoj pristatys. Atsirado filmas, tačiau dabar TV aparatas neveikia. Greit buvo surastas šios srities žinovas ir sutaisė. Pagaliau teko išvysti įstabių paveikslų, atvaizduojančių Kalevala temas. Vaizdajuostė gerai paruošta su paaiškinimais ir Sibelijaus muzika.

Po programos skubame laiptais žemyn į teatrą. Šį kartą programa — ištrauka iš Kalevala — trumpesnė, žmonių labai mažai. Solistai sudainavus pirmą dainą su kanklių palyda, pasigirdo vaitojimas ir Vainiamōnės verkdamas įžingsniavo į sceną. Mat, jo žirgas buvo pašautas, bet išgelbėjo erelis, kuris jį nunešė į nepažįstamą kraštą. Čia jį priglaudė senelė Louhi, tačiau dainius labai ilgėjosi savojo krašto. Louhi prižadėjo jam padėti, jei jis pastatys „Sampo“, t.y. stebuklingą malūną, iš aukšinių saulės spindulių, vaivorykštės gių, silkinų voratinklų, sidabrinės mėnesienos. Už malūną prižadėjo ir savo dukrą.

(Bus daugiau)

Stanley Balzeko įsigyti rūmai Lietuvių kultūros muziejui Chicagoje, Pulaski Ave. prie 65 gatvės. Nuotr. Jono Tamulaičio

KĄ ŽADA BALZEKO NAUJI RŪMAI?

Spalvingas ir skambalingas išsivijęs karavanas rieda pirmyn. O, rodos, kartais pamastome, jog esama kitaip, jog tas išsiviskasis mūsų vežimas rieda ne pirmyn, bet atgalios. Juk lietuviškos spaudos tiražai mažėja, lietuviškos darbuotojų gretos retėja, juos mažai papildo šiame krašte gimęs ir užaugęs lietuvių jaunimas. Bet štai, džiaugsminga žinia, kad planuojama kažkas naujo, kad statoma kažkas didingo, kas prašoksta visus ligišolinius veiklos maštabus ir absoliučiai prieštarauja tik ką minėtoms nuosmūkiu nuotakoms.

Tokių žinių paskesniuose laiku „trenkė“ stebėtinai daug. Va, Illinois universiteto Lituanistikos katedra – net jau ir nebe naujiena: ji jau seniai veikia, tik šiomis dienomis eina prie galo jos pagrindinio kapitalo rinkliava, užtikrinanti jai neribotą ateitį. Arba JAV LB Socialinių reikalų taryba, šiuo metu kartais net gyvybinės reikšmės socialinėmis paslaugomis aptarnaujanti kas mėnesį apie 300 mūsų vyresniųjų tautiečių, įsigijo nuosavus namus – Vyresniųjų lietuvių centrą, kuriuose vyksta pilna rekreacinė, kultūrinė ir net mitybinė programa, kokios mūsų pensininkai dar niekad neturėjo. O ką jau bekalbėti apie Lito projektą Lemonte, ketinantį Chicago pasone sukurti Pasaulio lietuvių centrą, o aplink jį ko gero net visą lietuvišką miestelį!

Prie šių ir dar kitų, čia nesumintų didžiųjų užsimojimų, rikiuojasi, be abejo, ir naujasis Balzeko muziejus, kurio oficialus atidarymas bus kaip tik šį sekmadienį, rugsėjo 14 d. Kas šiuo reikalu būtų susidaręs vėsiu nuomone, sprendžiamas iš to, kaip atrodė senosios muziejaus patalpos, bus tiek pat maloniai nustebintas, kiek ir šių eilučių autorius, prieš porą mėnesių pirmą kartą įžengęs į muziejų skirtą, sparčiai remontuojamą pastatą Pulaski gatvėje prie 65-tos.

Jei neskaitysime bažnyčių ir vienuolynų, iki šiol pati didžiausia įviriems lietuviškos reikalams skirta patalpa Chicagoje buvo Jaunimo centras. Dabar jis susilaukė už save tik truputį mažesnio broliuko – naujojo Balzeko lietuvių kultūros muziejaus. Jau iš lauko pasižūrėjus pastatas atrodė solidžiai imponantiškas, išsirdriekęs per kone visą pusblokį. O jejus į vidų, įspūdis stulbinantis. Po tą platybę apsižvalgus, tuojau kyla mintis: o ką gi veiks St. Balzekas, tiek vietos turėdamas? I šį klausimą Balzekas čia pat duoda ir atsakymą: viskas tarnaus lietuvių. Viskas? Taip, viskas. Milžiniškas namas nusipirkta ne automobiliams pardavinėti ar taisyti, ne kokiam šaltam verslui varyti, o tik lietuvių bei, Balzeko žodžiais tariant, „lietuvių humanitariniams mokslams bei menams puoseleli“.

Išgirdus šį pasiryžimą, net nesinori pagalvoti, kaip Stanley Balzekas, jr., ketina visą šį užmojų finansuoti. Iš ko gi išsilauks

tas didžiulis lietuvių bei skirtas pastatas? O juk prieš jį išlaikant, reikėjo pastatą, dar ir nusipirkti, atremontuoti bei įrengti. Šitaip klausimą suformulavus, gali kai kam praeiti noras šaipytis iš Balzekų šeimos turtingumo. Ir gal net prisieiti suprasti, kurių galų Balzekas visą laiką skelbia muziejiaus „amžino nario“, „auksinės plytos“, „laiko kraitelės“ ir kitokių vėjus. Kad muziejus būtų ir kad jis gyvuotų, išlaidos skaičiuojamos nebe dešimtimis, o šimtais tūkstančių dolerių. O tam ir Balzekų turto, ir visuomenės dosnumo „gana“...

Remontas reikalingas kapitalinis, nes pastatas buvo su projektuotas ligoninės paskirtai, o ligoninei užsadarus, keletą metų stovėjo nenaudojamas ir apkeistas. Anot naujojo savininko, patalpų taisymo, atnaujinimo, pertvarkymo bei įrengimo įvairiems muziejaus reikalams išlaidos suksis apie 650,000 dol. Apkeliaius pastato tris aukštus, pamatius jų pirmąjį stovį, remontams tik prasidėjus, ir palyginus su tuo, kaip rūmai pagal planus atrodys, kai remontai ir visi įrengimai bus užbaigti, tokia suma atrodo netgi per kukli. Čia ir vėl St. Balzekas turi atsakymą: nemaža darbo kiekiai atlieka savanoriai (tai rodo, kad jie šitaip aukotis laiko esant pramogai), o taip pat ir samdyti tarnautojai neatlyginamais antvalandžiais.

Žinoma, esant tokiam darbų krūviui, iki atidarymo bus didesne dalimi naudojimui parengtas tik pirmasis aukštas. Bet ir tiek jau užteks svečiams duoti viso projekto skonį. Ir jei kam atrodė, kad šis pastatas bus „vien tik muziejus“, vien rami eksponatų saugykla, tas labai klaida. Čia gal ir būtų pravartūs nors trumpai peržvelgti visus skyrius, kuriuos numatyta šiuose rūmuose įrengti.

Apatiniame aukšte, talpioje priemonėje, lankytoja pasitiks permanentinė, mechnadinė paroda, pavadinta „Lietuva amžių sukury“ (Lithuania Through the Ages), gausiais istoriniais-etnografiniais eksponatais atskleidžianti Lietuvos bei lietuvių kelią nuo proistorės iki šių dienų. O pasisukęs tai į vieną, tai į kitą tautos aukšto sparną, svečias ras ir biblioteką (su 40,000 tomų kapacitetu, dabar turi 25,000), ir senų žemėlapių kambarį, ir skaityklą, ir numizmatikos bei filatelijos skyrius, ir archyvą su retais rankraščiais bei genealogine medžiaga. Ir tai dar ne viskas, nes toliau paejus atsiveria vaiku muziejus (su lietuviškos pilies replika, į kurią galima įžengti ir jaustis lyg senovėje atsidūrus), audio-vizualinis kambarys (lankytoją apilantis lietuviškais vaizdais bei garsais) ir Moterų gildijos kambarys (skirtas lietuvių tautos moterų vaidmeniui išryškinti). Tai tik dalis pirmojo aukšto skyrių.

Ir jei pirmas aukštas tarnaus lietuviškos medžiagos apžiūrėjimui, išklausaui ir net palytėjimui (ypač vaikų skyriuje), tai antrasis numatytas moksliniam

bei meniniam darbui. Čia gausybė kambarių dailininkams kurti, muzikams repetuoti, mokslininkams nagrinėti iš archyvo ar bibliotekos pasiskolintą medžiagą. Kai kurios kultūrinės organizacijos jau išsinuomavo kambarius saviems reikalams (pvz., Tautodailės institutas). Šiame aukšte bus taip pat virtuvė ir nauja salė (savo talpumu įsiričiuojanti kažkur tarp Jaunimo centro mažosios ir didžiosios salės), patogiai muzikiniam ar teatriniam pastatymams, tiek pasilinksminimo renginiams.

O trečiame aukšte (kuris neišsitiesia per visą pastatą) bus šviesi, moderni galerija, kurioje vyks kilnojamosios meno parodos, tiek Balzeko muziejaus, tiek kitų organizacijų vardu suorganizuotos. Šioj patalpoj taip pat galės būti ruošiami priėmimai, paskaitos, diskusijos, kameriniai koncertai ir t.t.

Žodžiu, planuojami išsiti kultūros rūmai, specialiai parengti humanitarinių mokslų bei menų praktiką ir krepiantis ypač į tuos, kurie lietuvių domisi, bet nemoka lietuvių kalbos. Čia bus pogrindiniai kanalais (vaizdu, garsu, raštu) susipažinti su lietuvių kultūriniais palikimu ir patiemis tą palikimą toliau plėtoti, naudojantis muziejuje esančiomis meninio bei mokslinio darbo patalpomis. Kitaip tariant, rūmai atliks dvi paskirtis: parodomąją-muziejinę ir kūrybinę-studijinę.

Tas viskas sužinota, persimetus kelias žodžias su muziejaus tarybos pirmininku Stanley Balzeku, jr., ir muziejaus vykdomoju direktoriumi Valentinu Ramoniu. Siedu vyrų – pagrindiniai rūmų šeiminkai, bet ne tokie, kurie tik „direktorijauja“, o tokie, kurie patys dirba kaip jautčiai. Šių eilučių autorius, ieškodamas šiam straipsniui medžiagos, rado juos dažais apsikrėtusius, plūšančius, kad iki atidarymo bent pirmas aukštas būtų imanomai paruoštas. Paskutinėmis žiniomis, jie savo tikslą pasiekė, stipriai padedami ir kitų muziejaus tarnautojų bei savanorių. Tad visuomenė (o ji nuosirdžiai kviečiama be specialiu pakvietimu), atsilankiusi į atidarymą šį sekmadienį, tarp 1:30 ir 4 val. popiet (oficiali programa prasidės 2 val.), jau išvys parengiamuosius darbus gerokai pasistūmusius į priekį.

Kas yra tie „pilkieji“ muziejaus darbininkai ir bičiuliai, kurie apleistą pastatą vertė švytinčiais rūmais, smulkiau išvardinsime kita proga. Tada taip pat pasidalinsime ir mintimis, kurias išgirdome iš St. Balzeko ir Val. Ramonio apie muziejaus ilgalaikę ateitį ir apie tai, kaip jis įsigilauja į kitų lietuviškų institucijų tarpą. Tai svarbūs klausimai, nes tik vieni kitus išklaudydami ir savo tarpe susiderindami galėsime viltis, kad mūsų veiklos ir siekimų karavanas iš tikrųjų rieda ne atgal, bet pirmyn.

M. Dr.

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

LITUANISTIKOS KATEDROS GARBĖS STEIGĖJAI, STEIGĖJAI IR MECENATAI

paaukoję daugiau negu 1,000 dol.
nuo 1981 lapkričio iki 1986 rugpjūčio mėnesio

GARBĖS STEIGĖJAI

1. Lietuvių Fondas, Chicago, IL 60,000 dol.
(Tarybos pirm. Povilas Kilius, Valdybos pirm. dr. Antanas Razma)
2. Dr. Vytautas ir Antanina Karoblija, Ripley, OH 11,000 dol.
3. John G. Makauskas, Baltimore, MD 10,003.33 dol.

STEIGĖJAI

1. Kanados Lietuvių Fondas, Toronto, Ontario 8,000 dol.
2. Gražina ir James Liautaud, Cary, IL 6,000 dol.
3. Juozas ir Eugenija Pažemėnai, Queens Village, NY 5,500 dol.
4. Gediminas Balanda, Warren, MI 5,000 dol.

MECENATAI

1. Victor G. Mathieu, Bristol, RI 4,000 dol.
2. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, Chicago, IL 4,000 dol.
3. Prof. Antano Salio Stipendijų Fondas (Sofija Saliene) 3,100 dol.
4. Vytautas ir Gražina Kamantai, Sparta, MI 3,050 dol.
5. William J. ir Anne M. Noreika, Brooklyn, NY 3,025 dol.
6. Vincas Akelaitis, Cleveland, Oh 3,000 dol.
7. Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškos bažnyčia (iš Jono Suvio palikimo) 3,000 dol.
8. Donatas ir Vida Siliūnaitė, Pompano Beach, FL 3,000 dol.
9. Zigmantas ir Birutė Viskantai, Rolling Hills Estate, CA 3,000 dol.
10. J. Vitkūnas, Toronto, Kanada 3,000 dol.
11. Mirga ir Kęstas Pažemėnai, Rancho Palos Verdes, CA 2,940 dol.
12. Dr. Petras ir Pranė Kaladės, So. Boston, MA 2,500 dol.
13. Dr. Kęstutis A. Keblys, Baton Rouge, LA 2,500 dol.
14. Dr. Mindaugas A. Vyngantas, Winnetka, IL 2,500 dol.
15. Charles Zerr iš Glenside, PA atminimui (šeima ir draugai) 2,040 dol.
(Jono Kartano ir plk. ltn. Juozo Kartano atminimui)
16. Ona Kartanienė, Omaha, NE 2,010 dol.
17. Petras Milašius, Cleveland, OH 2,010 dol.
18. Jonas Smulkaitis, Gulpfort, FL (Stefos Smulkaitienės atminimui 1,000 dol.) 2,001.33 dol.
19. Juozas Danys, Ottawa, Kanada 2,000 dol.
20. Jonas Dekeris, Cicero, IL 2,000 dol.
21. Dr. Jonas A. Gylis, Manlius, NY 2,000 dol.
22. Stasė Jakubonienė, Chicago, IL (vyro Jurgio Jakubonio atminimui 1,000 dol.) 2,000 dol.
23. Vytautas F. ir Julija Klimaičiai, Highland Heights, OH (sūnais Vido Klimaičio atminimui 1,000 dol., dr. Antano Miliausko atminimui 1,000 dol.) 2,000 dol.
24. Edmundas ir Rūta Kulikauskai, La Palma, CA 2,000 dol.
25. Steps ir Pelagija Leveckiai, Edison, NJ 2,000 dol.
26. Jonas ir Ona Motiejūnai, Los Angeles, CA 2,000 dol.
27. Izidorius Straukas, Lemont, IL 2,000 dol.
28. Jurgis Strazdas, Mississauga, Kanada 2,000 dol.
29. Dr. Pranas ir Ada Sutkai, Homewood, IL 2,000 dol.
30. Toronto Priskelimo parapijos kredito unija, Kanada 2,000 dol.
31. Dr. Juozas ir Marija Uleckai, Toronto, Kanada 2,000 dol.
32. Daria Sragytė-Viskantiene, Victoria, BC, Kanada 2,000 dol. (tėvų Cecilijos Vaitkevičiūtės ir Marceliaus Sragių ir dėdės kun. Felikso Sragio atminimui)
33. Dr. Jonas ir Dana Bilėnai, Huntington, NY 1,950 dol.
34. Povilas ir Rūta Kiliai, Palos Heights, IL 1,900 dol.
35. Dr. Vacys ir dr. Augusta Šauliai, Chicago, IL 1,800 dol.
36. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga, London 1,768 dol. (pirmininkas Jaras Alkis)
37. Anicetas Grigaliūnas, Chicago, Il 1,750 dol.
38. Dr. Algis Paulius, Elgin, IL 1,600 dol.
39. Dr. Domas ir dr. Elena Giedračiai, South Elgin, IL 1,500 dol. (Bus daugiau)

CLEVELANDE TAUTOS FONDO DIENA

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ OHIO VALSTIJAI skelbia š.m. rugsėjo 14 Tautos Fondo Diena. Šią dieną atžymėti yra rengiamas Tautos Šventės – RUGSĖJO 8 d. – minėjimas, Tautos Fondo 1986m. Vajaus pradžia ir pietūs. Parengimas įvyks š.m. rugsėjo 14 d., 4 val. p.p. Lietuvių namuose. Jame trumpą žodį pasakys Tautos Fondo valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis ir stambesniems aukotojams bus įteikti pažymėjimai. Norintieji pietuose dalyvauti prašomi apie tai pranešti TF ATSTOVYBĖS sekretorei Antaninai Puškorūtei, telef. 473-4514 iki š.m. rugsėjo 10 dienos. Pietų kaina – \$10.00. Kviečiame visus Clevelando lietuvius parengime ir pietuose dalyvauti.

Mūsų pavergtos tėvynės Lietuvos laisvinimo darbams ir ELTOS 6 kalbomis leidimui informuojant laisvajai pasauli apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje reikia daug lėšų, todėl mes maloniai prašome Jus atsiliepti į mūsų skelbiamą vąjį ir skirti Tautos Fondui savo metinę auką. Aukos Tautos Fondui yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, Certificate No. 51-0172223.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ nuosirdžiai dekoja visiems aukotojams iki šiol rėmusiems Tautos Fondą ir kviečia dar neaukojusius įsijungti į aukotojų eiles. Mūsų aukos, jėgos ir darbas – Lietuvos laisvės kovai!

CLASSIFIED GUIDE

INUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke išnuom. švarus, ramių vietoj 3 kamb. (1 mieg.) butas apyl. 66-os ir Campbell. 260 dol. plius 1½ mėsenio užstatas. Tik suaugusiems. Skambinkite (angliškai) tel. 284-2917 arba 247-2437.

FOR SALE

Lietuvių Tautinėse kapinėse parduodama vieta vienam kapui. Skambint po 4 val. popiet tel. 890-0250.

HELP WANTED

WAITRESSES WANTED
Daina Restaurant
2656 West 71st. St.
434-9666 — Ask for Irene

Wanted woman for cleaning and laundry work. 2 days a week. Vic. 91st & Western. References required. Speak English. Tel. 238-5580.

GENERAL OFFICE
Must speak fluent English. 4-girl office Typing, answer phone and filing. Will train on computer. Apply in person.
Major Armature Co. — 1250 W. 59th St.

TREE SERVICE

Medžių šakas genėjame. Medžius nupjaujame ir nuvežame 16 metų patyrimas Skambinkite
Justiniui 927-5782

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO.

Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffits, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting.

COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-9955

NAMŲ APSILDYMAS

Jau laikas patikrinti ir išvalyti pečius dėl žiemos. Vėliau būsiu laibi užimtas. Skambinkite dabar.
A. Banys — Tel. 447-8806

KERPU ŠUNIS

Kreiptis tel. 778-8739 arba 476-3647

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.
Seštadieniais pagal susitarimą

APSIMOKA SKELBTIS DIEN „DRAUGE“

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vieniems priimanoms.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

PRIME REAL ESTATE

14300 S. Bell Rd. 460-0880
Lockport, Ill.

Galim JUMS patarnauti šiuose rajonuose:
Palos Heights, Palos Park, Palos Hills, Orland Park, Lemont, Homer Township, Old Oak Estates ir Big Run Acres.

JUMS patarnaus šie patyrę profesionalai:
Algis Lieponis Linas Gylis
Rita Sušinsklėnė
G. Peiras Lieponis

PRIME REAL ESTATE savininkai. Lietuviai, JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!!!
PRIME REAL ESTATE
• Sklypai • Gyvenamieji namai
• Verslui pastatai

OPEN HOUSE — BY OWNER

Sat. 9/13 & Sun. 9/14
1 to 3:30 P.M.
4517 S. Sawyer Ave.
2 flat brick, with brick garage

For sale by owner—3 bedroom brick—with fireplace, central air, 2 car garage, finished basement. Near schools & churches. Near 68th & Pulaski. 312—284-1040.

No. 688 — 69-os ir Pulaski apyl. 5 kamb. mūrinis. 32 m. senumo. Plius rūšys. 2 maš. garažas. Daug priežiūr. Labai švarus. Puikioje vietoje. Artu krautuvių. Skambinkite dabar.

No. 698 — 1½ aukšto namas 71-os ir Kedzie apyl. Tik \$69,900 — labai nebrangiai. 6 kamb., 3 karališko dydžio miegamieji pirmame aukšte savininkai, 3-jų kamb. butas viršuj pajamoms ar giminingajai šeimai gyventi. Švarus rūšys, centr. oro vėsinimas. Naujas stogas ir centr. pečius. Naujos ažuolinės spintos virtuvėje. 2 maš. garažas. Puikus namas. Paskubėkite, skambinkite tuoj pat.

No. 695 — 1 vakarus už Kedzie. \$41,900 — negalima tikėt. 6 kamb. medinis apkaltas namas su trimis miegamais plus „paneled“ porčius. Gražiai išdažytos rūšys. Naujas cent. pečius. Naujos rinos ir nutekamieji vamzdžiai. Didelis porčius pieki. Didelis kiemas vaikus žaisti. 64-os ir Spaulding apyl. Skubėkite prie telefono, skambinkite dabar.

No. 669 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite — 3533 West 66 Place, 6 kamb. mūrinis. 3 dideli miegamieji, modern. virtuvė ir vonia. Didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu į naują 2-jų maš. garažą. Pusiau įrengtas rūšys. Aluminijaus sofit & fascia. Nauji žiem. langai. Naujai dažyta viduje ir lauke. Uždaras porčius galėtų būti TV kamb. ar ketvirtas miegamasis. Tuojau galima užimti. Pusė bloko iki parko. Įmokėti \$3,100. Skambinkite dabar.

No. 676 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-jų butų po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviename bute 2 mieg., modern. virtuvė, pilnas rūšys. Didelis sklypas, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikrai 260 dol. per mėnesį mokėsit už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

Stasya Santvaras

Buvimo pėdsakai

Aštantoji lyrikos knyga.

Leidinį sudaro keturi atskiri skyriai: Dainų ir sapnų atspindžiai, septyni miestai, Rubajai, žmogus ir daiktai. 168 psl., kieti viršeliai. Išleido Vilties draugijos leidykla 1983. Kaina su persiuntimu 9 dol. Užsakyti su siųsti Draugo adresu.

ŠIANDIEN NĖRA VANDENS!

Na, ir pasitaikyk taip! Nuo 12 val. p.p. Vija turi būti darbe. Papua Naujosios Gvinėjos Medicinos tyrimo institutas yra vos pora simtų žingsnių nuo namų, tame pačiame baltų barakų komplekte ant kalno, pasislėpusiam džunglių žaluomoje. Šiandien susirenka jos kolegos pakritikuoti jos mokslinį straipsnį, kurį ji yra pakviesta skaityti Tarptautinėje parazitologų konferencijoje, įvykstančioje Brisbane, Australijoje, rugpjūčio pabaigoje.

Kad jai netrūktų, praleisime dieną kaip turistai mes keturi. Susidedame savo knygas, foto aparatus, rankšluosčius ir maudymosi kostiumus į pintinius raizginus, terbas, kuriose čionykštės moterys nešioja daržoves, pirkinius ir savo kūdikius. Taip, taip – kūdikius. Labai patogų. Kadangi čia visada yra šilta 76-86 laipsniai F., guli nuogas kūdikėlis raizginėje, o mama užsikabinusi jo rankena ant galvos nešasi ant kupros. Ir jos rankos laisvos ir vaikiški gerai. Supasi, linguoja su kiekvienu mamos žingsniu toje spalvotoje raizginėje, o kai ganta šaukia irgi nebėda, išvarva pro skylutes. Jie taip ir namie miega. Pakabina raizginę ant vinies nuo lubų ir saugu ir patogų. Gal todėl, kad čia taip lengva auginti vaikus, jų tiek daug ir yra. Kur besisuksi, mama penkių, šešių linksmų vaikų apsupty.

Nuveža mus Vija į istaigą Madang resorto viešbutį ir palieka pasiūkinus: „Čia rasit puikų restoraną, baseiną, pasimaudysit, pailsėsit, o kai aš grįšiu apie 5 val. eisime visi sportuoti į mano „aerobics“ klasę.“

Viešbutis tikrai šaunus. Gali lygintis su gražiausiais Havajuose. Palmių pavėsyje

ALDONA VASAITYTĖ SEHGAL

vienaukščiai įdomūs pastatai skęsta tropiniuose žalmynuose, gelėse, Mėlynas dangus, mėlyna jūra, mėlynas didžiulis olimpinis baseinas. Einame grožėdamiesi gamta ir šnekindami paukščius artyn, pasirošę įsitaisti patogiuose krėsluose ar kristi į viliojantį mėlynumą – baseinas – tuščias... Šiandien valymo diena.

Na, tiek to, vistiek jau pietų metas. Einame vingiuotais takeliais pajūrio link į restoraną. Restoranai verandose, palmių lapais dengtoje. Patarautojai čiabuviai juodi vyrai, basi, apie juosmenį lyg sijoną apsisūpę savo tradicinį splanotą lap – lap. Klįtentai – daugiausia australai, amerikiečiai ir turtingi čiabuviai. Užsisakom kas po „hamburgerį“, kas po sumuštinį su kumpiu ir sūriu. Lėkštės atnešamos pagražintos gėlėmis, ananaso ir pomidoro riekelėmis ant salotos lapo. Kad nenuobodžiautumė, mus vis aplanko didžiulis juodas geltosnapis kakadu paukštis – naminis. Sąskaita keturiems 15 kinų arba netoli 16 dol. Rankpinigių čia neįprasta palikti.

Pavalgę einame apsidairyti aplink. Čia pat ant pievutės susėdusios moterys mezga tuos raizginus krepšius iš spalvotų siūlų ir juos pardavinėja. Visa pievelė marguoja jais nudengta. Šalimais, palmių lapais dengtoje palapinėje galime rinktis papuošalų – iš įvairių sėklų ir kriauklyčių suvertų karolių, pagražintų spalvotais plastikais karoliukais iš medžio išdrožtų įvairių maskių ir kitokių dirbinių. Galima ir pasiderėti. Išsirenkam vieną raiz-

ginę. Kalba eina taip „Pirma kaina – 7 kinos, antra kaina – 6 kinos“. Reiškia, gauname nuolaidą.

Pagaliau nusileidžiame prie jūros, užsidedame veido maskes ir leidžiamės ieškoti, grožėtis koralais jūros gelmėse. Pasakiška, povandeniniai įvairiaspalviai krūmai, lyg gėlės, lyg lapai, lyg eglaitės, žali, ružavi, mėlyni, o jų tarpuose plaukioja skaisčiai mėlynos, geltonos ar juodos žuvelės. Ir visai negiliai, visai prie kranto.

Taip ir prabėga pusdienis. Atvažiuoja mūsų pasiimti Vija ir skubame sportuoti.

Pagaliau suprakaitavę, nusisportavę, druskinai sėdame į sunkvežimuką ir traukiame lietaus išplautu keliu, per duobes, pro džungles namo. Pakeliui deramės kas pirmas šoks į dušą, kas užkai vandens arbatą, kas griebis plauti daržoves pietums. Pirmasis į dušą atsuka kranelį ir pėsč... Vandens anei lašo... Tai tau ir arbatą.

TRISDEŠIMTIES STOVYKLAVIMO METŲ SUKAKTIES PROGA CLEVELANDO LIETUVIŲ AUKOTOJŲ PAPILDOMAS SARAŠAS

\$100 dr. J. ir B. Skrinkskai.
\$50 J. Balbotas, A. ir dr. I. Jasiai.

\$25 V. ir T. Degučiai, J. ir S. Vyšnioniai.

\$20 J. ir G. Čyvai.
Dainavos Globos Komitetas
Clevelande

KRAŽIAI

Redagavo
PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidyns didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 pusl. Kieti viršeliai. Išleido Kražiškių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuvė. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ALGIRDAS LEONAS

GIEDRĖ

Ši istorinė apysaka yra iš 13-jo amžiaus gyvenimo Lietuvoje, vaizduojanti tų laikų gyvenimą, papročius, karo žygius, jaunatvišką meilę ir prisirišimą prie senosios titybos.

Knyga 166 pusl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Spaudė M. Morikūno spaustuvė 1984. Kaina su persiuntimu 7.25 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

ALOYZAS BARONAS

Daiktai kasdieniniai POEZIJA

Pomirtinis eilėraščių rinkinys, išleido Nijolė Baronienė savo vyro a.a. Alojzo penkių metų mirties sukaktį paminėti, iliustruota dail. Ona Stankeitytė-Baužienė.

Duotas ir pilnas A. Barono knygų sąrašas.

71 pusl., kaina \$5.00

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

A.†A. BRONIUS ACALINAS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė rugsėjo 10 d., 1986, sulaukęs 72 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuobūdime dukte Zita Shlaustas, žentas Richard, 2 sūnūs Bruno, marti Kitty ir Saulius, marti Dalia, anūkas Christopher Acalinas, sesuo Lolė Kulienė, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo vyras a.a. Anastazijos.

Priklausė Saulių Vytauto D. kuopai, Amerikos Lietuvių Pensilvanijos sąjungai ir Marquette Parko Namų Savininkų draugijai.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 13 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Dukte, sūnūs, marčios, žentas ir anūkas.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mylimam vyrui ir tėvui

A.†A. ALGIRDUI GRYBAUSKUI

mirus, giliausią užuojautą reiškiamo jo žmonai, mūsų mielai STEFUTEI, sūnams dr. VYTENIUI, dr. ARVYDUI su šeima ir giminaitei dr. O. MIRONAITEI.

Kartu su jumis liūdinčios:

E. Brizgienė V. Strikienė
A. Juozevičienė V. Tumasonienė
M. Markulienė E. Valančienė

A.†A.

MARIJAI RIMKIENEI mirus,

sūnui RAIMUNDUI, dukterims DANAI PAREIGIENEI, BIRUTEI GYLIENEI, ZITAI ŽVIRŽDIENEI ir NIJOLEI VARDIENEI, anūkams ir proanūkams reiškiamo gilią užuojautą.

Lietuvių Bendruomenės
Seattle Skyrius

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 pusl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,
Chicago, IL 60629

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
with automatic
savings

Free and
Compounded
Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazenauskas, Pres. Tel.: 947-7747

MON: Mon. Tue. Fri. 9-6 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

LINAS RASTONIS – ORIGAMI MENININKAS

Cape Code išgarsėjo Linas Rastonis. Apie jį praeitą savaitę rašė Cape Cod Register ir kiti vietiniai laikraščiai, išsidedami jo nuotraukos. Linas Rastonis, 11 metų jaunuolis, jau keletą metų reiškiasi Origami popieriaus lanksty mo meno srityje: iš įvairių spalvų popieriaus lanksty mo būdu sukuriama figūros, žaislai ir meninės formos. Ši meno rūšis kilusi iš senosios Kinijos ir Japonijos. Lietuvoje vaikai mokyklose iš popieriaus lanksty davu lėktuvėlius, krepšėlius, bet Lino Rastonio menas yra tuos vaikų bandymus palikęs akmenis amžiuje.

Linas yra jau padaręs keletą tūkstančių įvairių figūrų, jo dar-

bai per visa vasarą yra rodomi Cotuit miestelio meno galerijoje Art Waves. Laikraščiai nurodo, kad Cape Cod apylinkėse jis yra vienintelis, kultūruojas šį meną. Tad nenuostabu, kad paskutiniu metu pas Lino mokosi Origami menu susidomėjusių grupė.

Linas Rastonis yra gimęs Saudi Arabijoje. Tuo metu ten gyveno jo tėvai Sigutė ir Stasys Rastoniai. Šiuo metu jie visi gyvena Sandwich, Ma. Lino kūriniai yra trijų dimensijų paukščiai, vabalai, žuvis, mitologinės figūros ir abstraktai. Čia dedama Lino nuotrauka su jo padarytu žiogu yra paimta iš Cape Cod Register.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VALENTINAS KUDIRKA

Jau suėjo penkeri metai, kai mirties angelas atskyrė iš gyvųjų tarpo mano vyrą VALENTINĄ, kuris mirė Chicagoje 1981 metų liepos mėn. 29 d., palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse rugpjūčio mėn. 1 dieną.

Su Valentino mirtimi netekau gyvenimo draugo – mylimo vyro. Jo prisiminimui rugsėjo mėn. 14-tą dieną (sekmadienį) 12 val. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicago, 2345 W. 56th St. bus atšaukiamas šv. Mišios.

Nuoširdžiai prašau ir kviečiu visus draugus, prietelius bei pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose, pasimelsti už jo sielą. Už maldas ir prisiminimą mano mylimo vyro būsiu visiems dėkinga.

Viktorija Kudirkienė

Mielai sesutei

A.†A. REGINAI LINGIENEI

užbaigusiai žemišką kelionę, jos sesutei RITAI su vyru EDVARDU SLAPŠIAMS ir giminiams reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir dalyvaujame liūdesyje.

Buv. Telšių gimnazijos draugai

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Heritage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNŪS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. – 974-4410

VASAITIS – BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

APLINK MUS

x Lituanistikos katedra pradeda trečiuosius metus. Rudens ketvirtį bus skaitomi šie kursai: Lith. 101, Elementary Lithuanian, Lith. 104, Intermediate Lithuanian, Lith. 130, Introduction to Baltic and Scandinavian Literature, Lith. 223, Lithuanian Drama, Lith. 450 Poetry of Neoromanticism: Aistis and Miškinis, Lith. 465, Prose of Putinas, Lith. 490, Independent Study. Registracija rugsėjo 9 d. Balfo patalpose, aptarė seselių 50 m. (auksinio jubiliejaus) įsisteigimo Amerikoje paminėjimui skirtą vakaronės programą, kuri bus spalio 10 d., ir madų parodos reikalus. Paroda „Eglutėi“ paremti įvyks spalio 12 d. Jaunimo centre. Pasiskirstyta pareigomis ir darbais šių renginių įvykdymui.

x Tomas Dundzila šį pavasarį St. Louis mieste baigė studijas, Washington universitete, gavo inžinerijos bakalaurą ir JAV kariuomenės leitenanto laipsnius. Studijų metu turėjo JAV kariuomenės stipendiją, išėjo karininko apmokymą, o paskutiniams metais buvo universiteto kadetų komendantu. Vėliau šį mėnesį išvyksta atlikti karinės tarnybos. T. Dundzila yra baigęs lituanistikos mokyklą, aktyviai sportavęs, du kartus buvęs Kento kurso, nuo jaunų dienų skautavęs, priklausęs Miško broliams ir akademikams skautams. Taip pat bendradarbiauja spaudoje. Paskutiniu metu jo straipsniai tilpo Drauge, Observer, anksčiau Lituanus ir kt. Šią vasarą talkininkavo lietuvių visuomenės darbuose Washingtone ir Chicagoje.

x Šį sekmadienį, rugsėjo 14 d. 9 val. ryto šviesmeis mūsų Šv. Kryžiaus bažnyčios vardinės – Švento Kryžiaus Išaukštinimo šventės. Šv. Mišias laikys Tėvas Juozas Vainys, S.J., su pamokslu, maldomis ir giesmėmis. Maloniai kviečia parapietiai.

x „Spauda“ book store, Waterbury, Ct., už parduotas „Draugo“ knygas atsiuntė 252.28 dol. ir dar daugiau jų užsisakė.

x Dail. Valdo Vaitiekūno dailės darbų sukaustytinė (80–50) paroda sukaustytinė 12-13 dienomis Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Atidarymas penktadienį 7 val. vak. Šeštadienį atidaro nuo 12 val. iki 9 val. vak. Atidarymo metu pokalbis dailės meno temomis. Globoja Lietuvių Tautinė s-ga – Chicago skyr. (pr.)

x Vyskupas Paulius Baltakis atnašaus iškilmingas šv. Mišias rugsėjo 28, 11 val. ryto didžiojoje Jaunimo centro salėje, o vyskupas Vincentas Brizgys sakys pamokslą. Šv. Mišios LFB konferencijos proga aukojamos už žuvusius 1941 metų lietuvių tautos sukilime.

x Savizūdytės ir žmogūdytės – tai palaidumo ir narkomanijos pasekmės. Apie tai bus 655 Alvido paskaitoje šį sekmadienį, rugsėjo 14 d., 8:15 val. ryto Sofijos Barkus radijo šeimos valandėlės metu.

x „Lituanicos“ vyrų komanda šį sekmadienį, rugsėjo 14 d., 3 val. p.p. pirmenybių rungtynes žais prieš pirmąją vokiečių „Fortuna“ komandą. Rungtynės vyks Marquette Parke. Rezervo rungtynės ten pat vyks 1 val. p.p. Veteranų komanda prieš „Real F.C.“ žais Main North aikštėje.

x „Lituanicos“ futbolo klubui skubiai reikalingi savanoriai, pradedančiųjų komandos vadovo padėjėjai, treneriai ir padėti tvarkyti 7-10 metų amžiaus žaidėjų komandą. Savanorio talkininko kvalifikacijos – nusiimantys apie futbolą ir galėti porą valandų savaitėje padirbėti su jaunikiais žaidėjais. Padėjėjai reikalingi dabar, kol jaunieji žaidėjai neišsiskirstė. Dėl informacijų skambinti tel. 737-9689.

x Tautos šventės minėjimas ir filmas video pagalba su Rūta Lee-Kilmonyte: Septynios nuotakos septyniems broliams, kun. Juozo Juozevičiaus kilnios mintys, poeto Antano Kevezos kūryba. Sveikatos reikalai naudingi pensininkams. Alvido gėrybėmis pasivaishinimas, šalta užkanda, kraujospūdis matavimas. Visa tai bus Lietuvių sodyboje šį sekmadienį, rugsėjo 14 d.

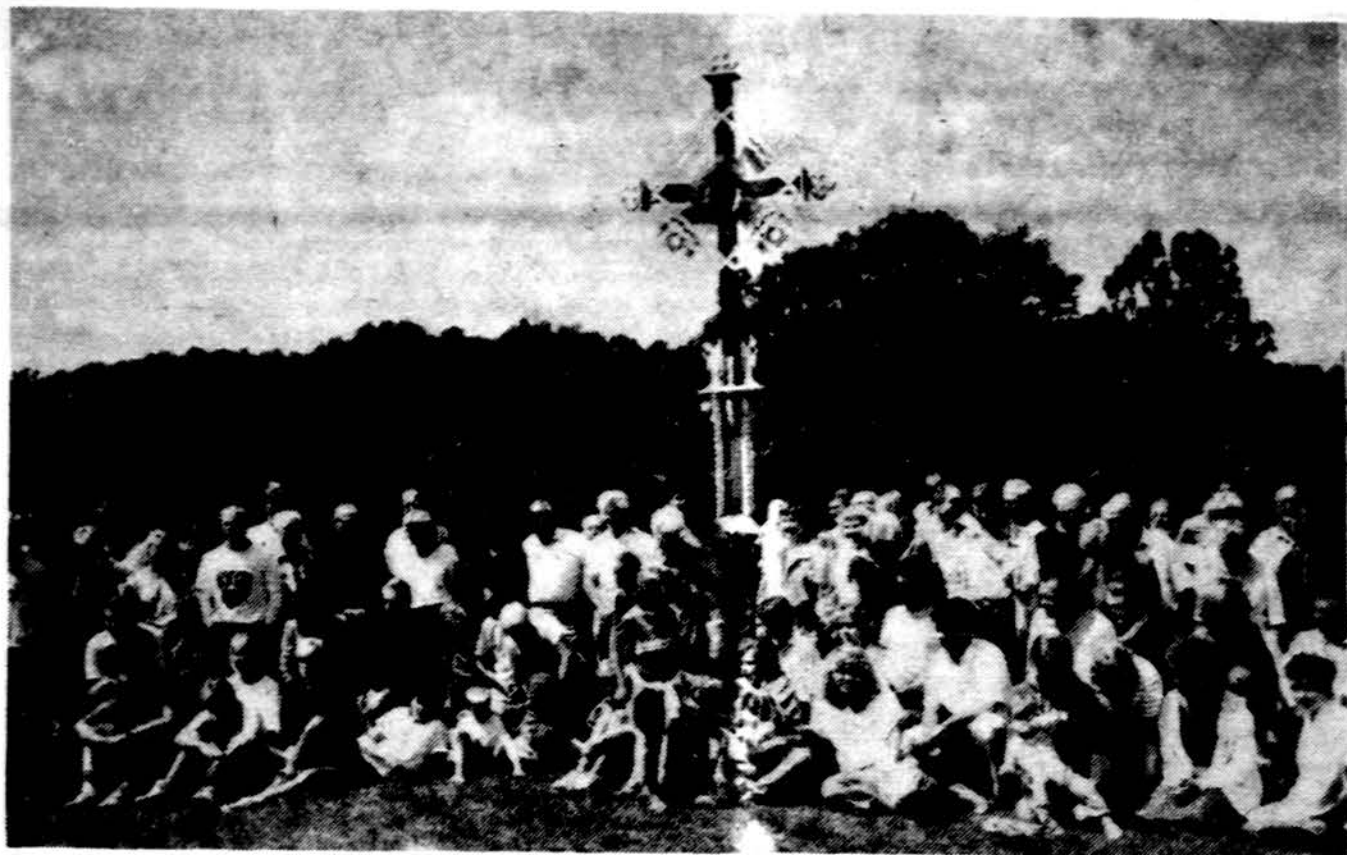
x Elta anglų kalba, Nr.9, rugsėjo mėn., tik ką išėjo iš spaudos. Turinje randame: Britanijos vyriausybės prašoma pasisakyti apie Pabaltijį; Arthur Miller atsiminimai apie apsilankymą Lietuvoje, Lietuvos teatrą ir cenzūrą; Lietuviškosios temos PEN klubo kongrese Hurburge; Ar popiežius lankysis Lietuvoje? Lietuvių kunigų protestas Gorbachiovui; Štarsnisko gražūs atsiliepimai apie Petkų; Kongresmanas Hoyer reikalauja paleisti Gajauską; Estai nenori naftos įmonių ir kt.

x Vytauto Cipliausko portretų paroda atidaroma šiandien, rugsėjo 12 d. 7:30 val. v. Čiurlonio galerijoje. Paroda veiks iki rugsėjo 21 d. Lankymo valandos: penktadieniais 7-9 val. vak., savaitgaliais nuo 11 iki 7 val. vak.

x Už a.a. Agnės Balickaitienės sielų vienių metų mirties sukaktuvėse, šv. Mišios bus atnašautos rugs. mėn. 14 d., sekmadienį, Tėvų Jėzuitų koplyčioje 10:15 val. ryto. Maloniai prašau prisiminti ją savo maldose.

Danutė Bilaišienė (pr.)

x „Lietuvos Aidų“ radijo programos gegužinė įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 14 d., Šaulių namuose, 2417 West 43 Street. Pradžia 12 val. Šokiama gro Gintaro orkestras. Įvairių patiekalų valgiai ir laimės šulinys. Meninė dalį atliks sol. Dalia Polikaitytė akompanuojant Manigirdui Motekaičiui. Visus kviečia atsilankyti vedėja Kazė Brazdžionytė. (pr.)

Dalis ateitinių jubiliejinės stovyklos dalyvių. Stovykla buvo Dainavoje nuo rugpjūčio 10 iki 14 d.

RINKIMAI IR CIVILIAI DARBININKAI

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Amerikiečių karinėse bazėse dirba tūkstančiai civilių vokiečių. Net ir darbo kuopos, kuriose tuoj po karo dirbo daug lietuvių, šią dieną pakeistos vokiečiais. Juos su amerikietiška uniforma galima atskirti tik ant kairės rankovės nešojamo skirtingo nuo reguliarios kariuomenės skydo. Washingtonui, kerpančiam Europoje kariuomenės išlaidas, tenka taip pat mažinti ir civilių darbininkų eiles, atleidžiant dalį vokiečių. Tačiau rūsio karininkas parašė slaptą raštą Heidelbergo esančiam JAV vyriausiam kariuomenės štabui, itaigodamas atleidimą atidėti iki 1987 metų, t.y., po Rheinlando-Pfalzo krašto parlamento rinkimų. Jis aiškino, kad tuo pačiu bus palengvinta krikščionių-demokratų partijos pergale, paliekant ir toliau šį kraštą B. Vogelio žinioje (jo brolis, buvęs kancleris kandidatas priklausė socialdemokratų partijai ir yra opozicijos vadas Bundestage).

x Broniui Kasakaičiui, Chicago lietuvių tautinių namų ilgametui šeiminkui, rugsėjo 6 d. 7 val. v. Tautiniuose namuose buvo patydomis suruosta ir atžymėta jo 80 metų amžiaus sukaktis ir vardinės. Be meninės dalies, pagerbimo programoje aktyviai dalyvavo dr. L. Kraučeliūnas, St. Virpša, inž. J. Jukūnas ir kiti. Surošė Tautinių namų direktoriatas vadovaujamas Visockio. Dalyvavo 150 asmenų. Paskutinį žodį tarė pats jubilijaus, padėkojo už tokią gražią jam suruostą pagerbimą, kurį ruošėjai nuo jo slėpė iki paskutinio momento. Br. Kasakaitis ir Lietuvių tautinės s-gos narys, „Naujosios vilties“ administratorius, lietuviškos spaudos bei veiklos rėmėjas.

x Jūrų skaučių „Nerijos“ tunto narių registracija vyks šį šeštadienį, rugsėjo 13 d., nuo 1-mos iki 2-ros val. p.p. Jaunimo centro II-me aukšte. Jūrų skaučių registracija Lemonte vyks taip pat šį šeštadienį, kartu su tos mokyklos mokinių registracija. Visos jūrinio skautavimo susidomėjusios mergaitės kviečiamos įsijungti į „Nerijos“ tunto gretas. Naujos narės priimamos nuo 5 m. amžiaus ir vyresnės. Reguliaros sueigos prasidės nuo rugsėjo 20 d. Sueigos vyks Jaunimo centre ir Lemonte lit. mokyklos patalpose po pamokų liuanistinėse mokyklose.

x Mergaitėms lankančioms Kr. Donelaičio mokyklą steigiamą paukštyčių skaučių draugovė nuo 5 metų amžiaus. Skambinti vakarais Alei Namikienyte tel. 925-5390 arba Jūrutei Namikaitei-O'Brien, 729-4460. (pr.)

Kokiu keliu šis slaptas raštas pateko į socialdemokratų rankas ir šiandien dar paslaptis, gal tik laikinė. Tačiau Rheinland-Pfalzo (sostinė yra Mainz) socialdemokratų vadas R. Scharping tuoj pat stipriai reagojo pareikšdamas, kad amerikiečiai „kiša nosį“ ne į savo reikalus. Šiame slaptame rašte amerikietis karininkas rašo, kad savo rinkiminėje kampanijoje socialdemokratų gali paliesti darbininkų atleidimą, pavesdami didesnę savo atstovų skaičių. Tuo tarpu amerikiečiams yra žymiai geriau ir maloniau Rheinland-Pfalzo krašto valdymą matyti krikščionių demokratų rankose. Taip pat, amerikietis savo memorandume rašo, kad to krašto socialdemokratų yra priešingi parlamente pardavimui didelių žemės sklypų amerikiečių šeimų namų statybai

x Dr. Vacys ir Vida Tumasoniai, kurie prieš porą metų išsikėlė nuolatiniams apsigyvenimui į saulėtą Floridą, vasarą praleidžia Chicago apylinkėse. Jie yra nuolatiniai „Draugo“ rėmėjai ir jau įsigijo bilietus į banketą, kuris bus rugsėjo 28 d. Martinique salėje.

x Alex Navardauskas, Portage, Ind., gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. „Draugo“ paramai ir kartu palinkėjo visiem spaudos darbuotojams geriausias sėkmes. Nuosirdus acū.

x Viktorija Mackevičiūtė, New Haven, Conn., A. Nasutavičius, Southfield, Mich., kiekvienas atsiuntė po 15 dol. dienraščio stiprinimui ir gražino laimėjimų šakneles. Labai acū.

x Anatolijus Maciukevičius, Waukegan, Ill., Eugene Balčiūnas, Palos Hills, Ill., Marija Gudinskas, Hamilton, Kanada, Bruno Dovilas, Oakbrook, Ill., Milda Volodka, Vl. Usevičius, Ed. Tuskenis, E. Jakubkienė, Chicago, Ill., lankėsi „Draugo“ administracijoje ir pasirinko įvairių leidinių, plokštelių ir medžio drožinių.

x Juozas Žygas, Chicago, Ill., mūsų bendradarbis, V. Kazlauskas, Hamilton, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paukojo po 15 dol. dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Vladas Plečkaitis, Toronto, Kanada, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 22 dol. auką jo stiprinimui. Vl. Plečkaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą paramą labai dėkojame.

bei cheminių ginklų laikymui. Ministeris pirmininkas B. Vogel tą viską paneigė, tuo tarpu Rheinland-Pfalzo opozicijos vadas parlamente tuoj pat pasiuntė griežtą protestą JAV kariuomenės štabui Heidelberge. Atleidimas gali paliesti apie 8 tūkstančius žmonių.

Be abejo, šio rašto iškilimas į viešumą yra susietas su Vakarų vokiečių parlamento priešrinkimine propaganda, kuri po kelių savaitių partijos suvažiavimuose pasieks savo viršūnę.

Kaip jau anksčiau minėjau, Vakarų Vokietijos Bundestago rinkimai įvyks sausio 27 d. Pats socialdemokratų vadas W. Brandas savo partijai neduoda daug vilčių. Jo pareikimu spaudai, jeigu partija gaus 43% visų balsų, tai jau bus gražus atsieikimas. Tačiau ši dalis nepersvers dabartinės krikščionių demokratų ir liberalų partijų koalicijos. Socialdemokratų teigimu 1987-1991 m. (Bundestagas renkamams keturiems metams) bus pereinamuo laikotarpiu, po kurio valdžia į savo rankas vėl perims kairioji pusę. Tad atrodo, kad socialdemokratų kancleris J. Rau yra tik atpirkimo ožys, kadangi į tą postą neatsirado nei vienas socialdemokratų šulės. Buvęs kancleris H. Schmidt kalbėtojas (JAV-Speaks) Boelling spaudai pasakė, kad J. Rau yra šeimos žmogus, joks politikas, „perminkštas“ visiška netinkamas vadovauti Vokietijai. Ir jo jauna žmona visiška nenorinti keltis į Bonną. Tas labai pakenkė socialdemokratų kancleriui kandidatui, nes jo „akcijos“ visuomenėje krito iki 40%.

VARGŠAMS LIKO TIK PUSĖ

Šį pavasarį vykusios kampanijos lėšas telkti badaujantiems Amerikoje surinkti 41,6 milijonų dol., tik pusė tebus atiduoti badaujančiųjų šelpimo organizacijoms. „Hands Across America“ fondo spaudos sekretorius aiškina, kad administravimu išlaidos siekė 12 milijonų dol. ir kad tarp 4 ir 5 milijonų kainavo betarfiniai telefono numeriai. Taip pat pareikšta, kad 8 milijonai pažadėtų aukų dar neįplaukė. Los Angeles Socialinių Patarnavimų departamentas, kuris turi jurisdikciją šioje valstijoje organizuojamoms šalpos kampanijoms, sako, kad vadinamos pelno nedarantios šalpos organizacijos turinčios bent 70% savo pajamų skirti tai labdarai, kad išlaikyti savo belpingumo statusą.

BLAIVYBĖS DIENA ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE

Didžiųjų atleidimų metu liepos 9 dieną Žemaičių Kalvarijoje buvo iškilmingai minima blaivybės diena. Šv. Mišias drauge su šešiasdešimties dviem kunigais aukėjo Telsių vyskupas Antanas Vaičius. Pamaldose dalyvavo daugiau kaip šimtas kunigų ir nesuskaitoma maldininkų minia iš visos Lietuvos ir net iš užsienio

CHICAGOS ŽINIOS

100 NAUJAUSIŲ IŠRADIMŲ

Mokslo ir pramonės muziejuje, Chicagoje, rugs. 26 d. bus išstatyta 100 naujausių išradimų. Parodą organizuoja „Research and Development“ žurnalas. Tęsis iki spalio 19 d.

PARAPIJŲ APJUNGIMAS

Chicago arkivyskupijoje yra 2.4 mil. katalikų, pasiskirstusių į 447 parapijas. Iš kai kurių parapijų daug žmonių išsikėlė į priemiestius ar kitas vietas. Kur labai sumažėjus parapietų skaičiui sunku parapijas išlaikyti, tai tenka jungti dvi ar tris į vieną. Kunigų senato posėdyje kard. Bernardinas pareiškė, kad parapijas apjungiant dabar bus išklausa žmonių nuomonė.

JUODIEJI KATALIKAI

Chicago arkivyskupijoje yra apie 100,000 juodųjų katalikų. Iš viso apie 80-je parapijų daugumą sudaro juodukai.

MOKYKLOS DIREKTORIUS TAPO VIENUOLIU

Oak Parko – River Forest aukštesnės mokyklos direktorius Robertas Bothofas, pasiryžęs tapti kunigu, atsisakė pelningos tarnybos ir įstojo į dominikonus. Mokyklų direktoriumi jis išbuvo 30 metų. Dabar jau yra sulaukęs 58 m. ir rugsėjo 6 d. jau buvo įšventintas diakonu. Jis buvo vedęs, bet 1980 m. jo žmona mirė vėžiu. Jis turi magistro laipsnį patarimų teikimo (counseling) srity ir pedagogikos doktoratą. Dabar sėdžia mokslo laipsnio teologijoje. Tikisi pasiekti net dviejų magistrų. Gegužės mėnesį bus įšventintas kunigu. Kai buvo vedęs, išaugino du vaikus ir susilaukė vaikaitį.

IŠKRAUSTĖ „MENININKUS“

Chicago miesto rotušėje įvairūs, dažniausia vyresnio amžiaus, dailės darbų gamintojai galėjo pardavinėti savo kūrinius. Tačiau kilus tarp jų riaušiams, dabar ta prekyba uždrausta.

PRANCŪZŲ SŪRIS

Prancūziškame Touree de L'Aubier sūryje rasta bacilų. Illinois sveikatingumo departamentas perspėja tokio sūrio nenaudoti. Jo įpakavime įrašytas 184 numeris, pažymint fabriko numerį 46A

kraštų: Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Kazakijos, Tadžikijos, Rusijos. Kreipdamasis į maldininkus, vyskupas Vaičius ragino ryžtingai kovoti prieš girtavimą, kuris yra didžiausia Lietuvos nelaimė.

Po Mišių, vyskupui vadovaujant, kunigai ir visi tikintieji specialioje maldoje išreiškė savo rūpestį Lietuvos blaivumu ir savo ryžtą gelbėti tautą iš girtavimo nelaimės. Štai šios maldos už blaivybę žodžiai:

„Mielasis Jėzau! tu taip pamilai mūsų brangią Tėvyne, kad amžiams pasilikai budėti kartu su mumis ne tik mūsų bažnyčiose, bet ir pakelių koplytelėse. Rūpintojėlo akimis tu žvelgi į mus, Marijos žemės vaikus, o iš Tavo dieviškos širdies veržiasi skausmo žodžiai: „Gaila man šitos tautos! Gaila jos vaikų!“

„Viespatie Jėzau! Tu mus kunigams pakvietei artiausiai prie savęs, liepei būti žemės druska ir pasaulio šviesa, išpėjai budėti ir melsitės, saugotis, kad mūsų širdys nebūtų apsumkusios nuo svaigalų... Matydami nuolat plintantį girtavimą, vis baisesnės to girtavimo pasekmes, jausdami atsakomybę ir išgyvendami didį

AUGA MIESTO CENTRAS

Chicago miesto centre daugėja butų skaičius. Prieš 25 m. tebuvo tik apie 2000 butų miesto centre. Dabar jų yra apie 60,000. Pabaigoj šimtmečio jų gali būti jau arti 100,000. Jungtinių Tautų studijos rodo, kad 2010 metais pusė pasaulio žmonių jau gyvens miestuose.

DAUGIAU ISPANIŠKAI KALBŲ ŪNIŪ

Chicago mokyklose daugėja skaičius vaikų iš ispanų kultūros šeimų. Pabaigoje šio šimtmečio jie sudarys daugumą miesto mokyklose ir tada baltųjų bus kiek daugiau kaip juodųjų. Tokius duomenis parodė Chicago universiteto studija.

NUOMININKŲ TEISĖS

Chicago miesto taryba priėmė nuostatą, pagal kuri, jeigu savininkas nedaro reikalingų pataisymų, nuomininkas gali pasikviesti taisytojus ir paskiau iš nuomos atskaityti išlaidas. Arba, jeigu nuomininkas nesulaukia reikiamų pataisymų, gali laikyti nuomos sutartį nutrauktą ir keltis kitur.

WASHINGTONAS PIRMAUJA

Chicagoje praversti apklausiniai rodo, kad rinkimuose ir merus šiuo metu pirmautų dabartinis meras Washingtonas.

CHICAGOS BENAMIAI

Chicago universiteto ir Massachusetts universiteto prastos studijos rodo, kad Chicagoje kasnakt yra nuo 2000 iki 3000 benamių. Tą studiją paremti Illinois šalpos departamentas ir kitos valdžios bei privačios įstaigos parūpino 450,000 dol.

BAISI NELAIMĖ

Iš Ohio į Chicago atvykęs 16 m. jaunuolis Mark McCarter rugsėjo 9 d. Conrad Hillton viešbuty užlipo į aukščiausią vietą pasigerėtį vaizdu ir nukrito 350 pėdų žemyn iš 32 aukšto, užsimušdamas. Prieš tai jis buvęs gėręs.

KELIAMI MOKESČIAI

Vadovaujant merui Washingtonui, pravedami Chicagoje pakėlimai mokesčių nuo nuosavybių ir mokesčiai už lėktuvų kurą. Numatoma surinkti apie 80 mil. dol. daugiau.

skausmą, mes, Lietuvos kunigai kartu su visais čia susirinkusiais pavadame save ir savo tautą Švenčiausiais Tavo Sirdžiai ir ypatingai tavo Motinos globai.

„Suklupę prietave ir tavo švenčiausiąją Motiną, mes ryžtamės pakilti į žūtibūtinę kovą už savo tautą ir laimingą jos ateitį. Mes ryžtamės žodžiu ir pavyzdžiu skatinti visus prie blaivumo, širdies tyrumo ir net prie visiškios abstinencijos. Jėzau, amžinasis Kunige, mūsų Vade! Suteik mums jėgų ir drąsos šitame šventame pasiryžime! Stebuklingoji Kalvarijos Marija, Dievo ir mūsų Motina! Būk su mumis! Primink mums mūsų ryžtą ir palaikyk jį savo galingu užtarimu! Amen“.

Po pamaldų didžioji minia, vadovaujama vyskupo ir kunigų, kryžiaus kelio procesijoje pajudėjo į garsiuosius Žemaičių Kalvarijos kalnus. Tai jau sena tradicija. Žemaitis jaustųsi nebuves Kalvarijoje, jei grįžtų į namus, neapėjęs kalnų, neapmąstęs Kristaus kančios ir mirties už pasaulio išganymą. Šiame maldininkų minioje ypač buvo gausu jaunimo. Per visas dienas čia išdalinta apie 25,000 komunijų.